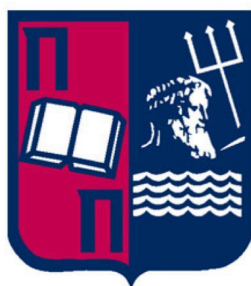

**Τίτλος Πτυχιακής Εργασίας για το Μεταπτυχιακό “Δίκαιο και
Οικονομία” του Πανεπιστημίου Πειραιώς:**
“Η αγωγή στον νέο νόμο των Ανώνυμων Εταιρειών Ν. 4548/2018”

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

UNIVERSITY OF PIRAEUS

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Αριστέα Σινανιώτη-Μαρούδη

Μεταπτυχιακός Φοιτητής: Ορφέας Γεωργίου

A.M : ΜΔΟ1913

Παράρτημα Β: Βεβαίωση Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ»

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, «Δίκαιο και Οικονομία» με τίτλο **Η αγωγή στον νέο νόμο των Ανώνυμων Εταιρειών Ν. 4548/2018** έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου.

Υπογραφή Μεταπτυχιακού Φοιτητή/ τριάς.....

Ονοματεπώνυμο.....Ορφέας Γεωργίου.....

Ημερομηνία.....19/6/2025.....

Περίληψη

Η επιχειρησιακή συγκροτηση με μορφή Α.Ε. παρέχει μεγαλύτερη ευχερεία συγκεντρώσεως κεφαλαίων εναντι της ατομικής ή ΕΠΕ, Ο.Ε., Ε.Ε. επιχειρήσεως, ενώ υστερεί όσον αφορά στην ταχύτητα λήψεως αποφάσεων. Θα ήταν όμως δυνατό να αμφισβητηθεί αν ο βαθμός ταχύτητας λήψεως αποφάσεων είναι αποφασιστικό κριτήριο πλεονεκτικής θέσεως της ατομικής επιχειρήσεως εναντι της Α.Ε. με τις συγχρονες συνθήκες οικονομικής προόδου και τεχνικής.

Εξάλλου, κριτήριο επιτυχίας δεν αποτελεί η ταχύτητα λήψεως αποφάσεως αλλά η ταχύτητα λήψεως σωστής αποφάσεως, όπως ακριβώς δεν είναι η απλή πώληση που χαρακτηρίζει την επιτυχία αλλά η αποτελεσματική πώληση. Έτσι θα ήταν δυνατό να τεθεί ως κριτήριο και να καταλογισθεί ως πλεονεκτημα ή μειονεκτημα της μιας ή της άλλης μορφής επιχειρησιακής συγκροτήσεως, ατομικής ή εταιρικής, η ευχερεία που διαθέτει κάθε μορφή για λήψη ορθής αλλά και σχετικά γρήγορης αποφάσεως.

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μιας Ανώνυμης Εταιρείας ευθύνονται για την αποκατάσταση οποιασδήποτε ζημίας προκληθεί από πράξεις και παραλείψεις τους. Όλα τα μέλη μπορούν να ευθύνονται είτε ατομικά είτε από κοινού (και εις ολόκληρων). Το αρμόδιο Δικαστήριο μπορεί να επιμερίζει τις ευθύνες μεταξύ των μελών σύμφωνα με τα δεδομένα και τις ιδιότητες του καθενός, ατόμου.

Οι ποινικές διατάξεις και οι αγωγές για τις ανώνυμες επιχειρήσεις, αναμορφώνονται, ομαδοποιούνται και εκσυγχρονίζονται σε σχέση με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο (π.χ. παραβάσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των ελεγκτών, παραβάσεις για την ομαλή λειτουργία της εταιρείας κ.λπ.). Η πλειονότητα των παραβάσεων που προβλέπονται από το νόμο συνεπάγεται φυλάκιση ή χρηματική ποινή μέχρι 100.000 ευρώ, ενώ οι περισσότερες από τις παραβάσεις που διαπράττονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγονται και τις δύο παραπάνω κυρώσεις.

Εισαγωγή

Αναφερόμενοι σχετικά στον ορισμό της σύστασης μιας Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.), θα λέγαμε πως ο θεσμός της Α.Ε. σχετίζεται ουσιαστικά με το εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης το οποίο διαιρείται σε ίσοποσα τμήματα που αντιπροσωπεύονται από τίτλους (μετοχές) οι οποίοι μπορούν να μεταβιβασθούν, ενώ κάθε εταίρος ευθύνεται μέχρι του ποσού της εισφοράς του. Τα κυρία χαρακτηριστικά, λοιπόν, των επιχειρήσεων που έχουν μορφή Α.Ε. και ουσιαστικά ορίζουν την λειτουργία της, είναι τα εξής (Σινανιωτή – Μαρουδή, 2012):

- Η καθαρή περιουσία (ίδιο κεφάλαιο) της επιχείρησης διαχωρίζεται σε μετοχικό κεφάλαιο και σε μη μετοχικό κεφάλαιο (αποθεματικά, διαφορές υπέρ το άρτιο, ποσά προοριζόμενα για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, κέρδη εις νέο κ.λ.π.).
- Φορείς του κεφαλαίου των Α.Ε. είναι οι κάτοχοι των τίτλων μετοχών (μετοχοί) οι οποίοι διατηρούν ενοχικό και όχι εμπράγματο δικαίωμα επί της περιουσίας της Α.Ε. Οι μετοχοί δεν έχουν τα δικαιώματα εταιρικού προσωπικής εταιρείας και πολλές φορές δεν έχουν τη συνειδηση επιχειρηματία αλλά μάλλον του κεφαλαιούχου επενδυτή.
- Η ιδιότητα του μετοχού μεταβιβάζεται με τη μεταβίβαση του τίτλου της μετοχής.
- Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε μετοχού εξαρτώνται από το ύψος της κεφαλαιακής του συμμετοχής, γι' αυτό η Α.Ε. χαρακτηρίζεται ως κεφαλαιουχική ή κεφαλαιακή εταιρεία και όχι ως προσωπική.
- Η Α.Ε. αποτελεί νομικό πρόσωπο του οποίου τα δικαιώματα και υποχρεώσεις απορρέουν από το νόμο και το καταστατικό.
- Κατά ρητή διάταξη του νόμου, έχει την εμπορική ιδιότητα εστω και αν το αντικείμενο των εργασιών της δεν είναι εμπορικές πράξεις.
- Η οικονομική ευθύνη των μετοχών έναντι των τρίτων περιορίζεται μέχρι το ποσό συμμετοχής τους στη διαμορφωση του κεφαλαίου της Α.Ε.
- Το κεφάλαιο που απαιτείται για την σύσταση και λειτουργία της Α.Ε. ορίζεται στα 60.000 ευρώ

Αναφερόμενοι στα νομικά χαρακτηριστικά μιας Ανώνυμης Εταιρείας, θα λέγαμε πως σύμφωνα με τον αρχικό Νόμο 2190/1920 που διέπει το πλαίσιο λειτουργίας των ΑΕ, θα λέγαμε πως ο Νόμος αυτός έχει σκοπό να επιτύχει τα ακόλουθα (Μουζουλας, 2019)

- Να εισαγάγει τις επιχειρήσεις στην εποχή της πληροφορίας και των νέων δεδομένων που επιβάλλει ο διεθνής ανταγωνισμός
- Να αναφερθούν στην ενσωμάτωση στο Ελληνικό δίκαιο, η Οδηγία 2006/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Σεπτεμβρίου 2006 για τροποποίηση της Οδηγίας 77/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της ανωνύμου εταιρείας και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου της και, εν μέρει ενσωμάτωση της Οδηγίας 2003/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 2003 για τροποποίηση της Οδηγίας 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις δημοσιότητας για ορισμένες μορφές εταιρειών

Ο παραπάνω νόμος για την σύσταση και λειτουργία των Α.Ε. στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει ως σκοπό να προχωρήσει σε απλούστευση των διαδικασιών για τη δημιουργία και ίδρυση Α.Ε. και να δημιουργήσει σημαντικές μεταβολές για την οργάνωση αλλά και τις υποχρεώσεις των εταιρειών αυτών. Οι πλέον σημαντικότερες λοιπόν ενέργειες που διέπουν την ίδρυση και λειτουργία των Α.Ε. βάσει σχετικών ευρωπαϊκών πλαισίων και νόμων, οριοθετούνται ως εξής (Ψυχομάνης, 2018)

- Η διοικητική παρέμβαση μειώνεται σημαντικά σ' ότι αφορά τη σύσταση της εταιρείας
- Ιδιαίτερη μέριμνα αποδίδεται σ' ότι αφορά την ενίσχυση θέσης των μετόχων
- Τα περιθώρια καταστατικών αλλαγών διαμορφώνονται σχετικά
- Εμφανίζονται ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση των επιχειρηματικών επιλογών αλλά και για την απλοποίηση σύστασης και λειτουργία των εταιρειών
- Θέματα για το Δίκαιο των Α.Ε. αναθεωρούνται σχετικά όπως και γίνεται ρύθμιση για τα επιμέρους στοιχεία που αφορούν τις όποιες

❖ Εξαιρέσεις ❖ Τροποποιήσεις ❖ Δικαιώματα μετόχων ❖

Εταιρικών σχέσεων ❖ Απλούστευσης καταστατικών ❖ Ευελιξία

μετόχων ❖ Ποσοστών δικαιωμάτων μετόχων

❖ Ορίου απόκτησης μετοχών

Τέλος, με τον συγκεκριμένο νόμο, καταργείται η απόκτηση μετοχών η οποία αποσκοπεί σε στήριξη των εταιρειών στο Χρηματιστήριο.

1. Κεφάλαιο Πρώτο : Η Έννοια και τα Χαρακτηριστικά μιας Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.) – Ορισμός, Νομικά Στοιχεία και Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα που Εντοπίζονται Σχετικά Καθώς και Διαδικασία Λύσης

1.1 Κινήσεις που Απαιτούνται για την Σύσταση και Λειτουργία της Ανώνυμης Εταιρείας

Οι κινήσεις οι οποίες απαιτούνται στις μέρες μας για την σύσταση και λειτουργία της μορφής Α.Ε. στις μέρες μας, αναφέρονται στα στοιχεία που παραθέτονται ως ακολούθως (Ψυχομάνης, 2018)

Σύνταξη Καταστατικού

Η σύνταξη του καταστατικού είναι η πρώτη κίνηση η οποία σηματοδοτεί την σύσταση μιας Α.Ε. Σχετικά με το καταστατικό της σύστασης και λειτουργίας μιας Α.Ε., αυτό λαμβάνεται ως ένα βασικό και στοιχεώδες έγγραφο νομικής μορφής της εταιρείας. Το έγγραφο αυτό αναφέρει τα σημαντικά θέματα της σύστασης της επιχείρησης, τα οποία σχετίζονται με (Περάκης, 2014)

- Τη θέση των μετόχων
- Τη διοίκηση της επιχείρησης
- Τη χρονική διάρκεια ζωής της
- Τη σύσταση και την διαλυση της

Αντίστοιχα, το άρθρο 2 του Κ.Ν. 2190/20, ορίζει με την κάθε λεπτομέρεια την όποια πληροφορία πρέπει να αναφέρεται στο καταστατικό ίδρυσης και λειτουργίας μιας Α.Ε.

Προέγκριση Επωνυμίας μιας Α.Ε.

Από τη στιγμή που οι μέτοχοι μιας Α.Ε. επιχείρησης έχουν αποφασίσει για την επωνυμία της και τον διακριτικός της τίτλος, είναι αναγκαίο να πληροφορηθεί το επιμελητήριο στο οποίο υπάγεται για το γεγονός αυτό και να βεβαιωθεί ότι ο τίτλος αυτός δεν ανήκει σε κάποια άλλη επιχείρηση. Επίσης πρέπει η όποια συστασή της να είναι συμφωνείμε τη απαίτηση του Νόμου. Στο Επιμελητήριο θα συμπληρωθεί μια αίτηση και θα πληρωθεί ένα παράβολο των 5 ευρώ.

Σε περίπτωση που τόσο η επωνυμία όσο και ο διακριτικός τίτλος της Α.Ε. είναι αποδεκτά, θα δοθεί μια βεβαίωση και ένας αύξων αριθμός ώστε να κρατηθεί η επωνυμία. Ο αριθμός αυτός έχει ισχύει για 2 μήνες. Στην αντίθετη περίπτωση όπου η επιλεγμένη επωνυμία ήδη χρησιμοποιείται από κάποια άλλη εταιρεία ή δεν συμβαδίζει με τις απαιτήσεις του Νόμου, τότε είναι απαραίτητο να επιλεχθεί νέα επωνυμία και το Σχέδιο του Καταστατικού να προσαρμοστεί αναλόγως. Δεν είναι υποχρεωτικό το Σχέδιο της Προέγκρισης της Επωνυμίας αλλά παρ'όλα αυτά είναι χρήσιμο να έχει τακτοποιηθεί πριν από τη σύνταξη και την υπογραφή του καταστατικού. Με αυτό τον τρόπο βεβαιώνεται ότι η επιλεγμένη επωνυμία είναι αποδεκτή και οι όποιες αλλαγές στο καταστατικό δεν χρειάζονται σχετικά (Ψυχομάνης, 2018).

Ενημέρωση Δικηγορικού Συλλόγου για Σύσταση Α.Ε.

Πριν από την υπογραφή του καταστατικού μιας Α.Ε., είναι υποχρεωτική η καταβολή στο Δικηγορικό Σύλλογο ενός γραμματίου προείσπραξης για τον συμπράττοντα δικηγόρο. Ο δικηγόρος αυτός θα είναι παρόν σ' ότι αφορά την υπογραφή του καταστατικού για την Α.Ε. Αναφέρεται ότι το κεφάλαιο σύστασης πρέπει να είναι μεγαλύτερο των 60.000 ευρώ σύμφωνα με το Νόμο 2842/2000 για τη σύσταση Α.Ε. Σε ότι αφορά το ποσό του γραμματίου για την προείσπραξη της αμοιβής του δικηγόρου είναι 1% και αφορά τα πέντε πρώτα εκατομμύρια του μετοχικού κεφαλαίου και 0,5% για τα υπόλοιπα, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3026/54 ο οποίος ορίζει τα παραπάνω (Περάκης, 2014).

Υπογραφή Καταστατικού Α.Ε. σε Συμβολαιογράφο

Η υπογραφή του Καταστατικού σε Συμβολαιογράφο, είναι το επόμενο βήμα για τη σύσταση της Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 1 Κ.Ν. 2190/20 που τροποποιήθηκε από το άρθρο 5 του Π.Δ. 409/86. Είναι λοιπόν υποχρεωτική η προσκόμιση στο συμβολαιογράφο των ακόλουθων στοιχείων (Μουζουλας, 2019)

- Σχεδίου του Καταστατικού
- Τα ΑΦΜ των μετόχων και οι προσωπικές τους ταυτότητές
- Το γραμμάτιο είσπραξης από το Δικηγορικό Σύλλογο

Αν αναφερθεί ότι στους ιδρυτές της εταιρείας ανήκει κάποια άλλη επιχείρηση, τότε είναι υποχρεωτική η προσκόμιση των όποιων νομιμοποιητικών εγγράφων αυτής της εταιρείας. Στη συνέχεια όλα τα ιδρυτικά μέλη της εταιρείας, θα υπογράψουν το καταστατικό και ο δικηγόρος που είναι παρόν θα συντάξει το σχέδιο αυτό. Μπορεί οι ιδρυτές της επιχείρησης από τη στιγμή που θα είναι παρόντες να υπογράψουν οι ίδιοι ή να εκπροσωπηθούν με τη χρήση συμβολαιογραφικού πληρεξουσίου, σε περίπτωση που κάποιοι τρίτοι υπογράψουν για εκείνους. Η ύπαρξη νομικών προσώπων ανάμεσα στους ιδρυτές, συνεπάγεται ότι εκείνα τα πρόσωπα εξουσιοδοτούν μέσα από τα αρμόδια όργανα τα φυσικά πρόσωπα εκείνα που θα είναι παρόντα στη συμβολαιογράφο και τις απαραίτητες για εκεί διαδικασίες (Παναγιωτου, 2018).

Προσκόμιση Συστατικού στο Επιμελητήριο

Το άρθρο 7 του Ν.2081/92 αναφέρει ότι το καταστατικό που είναι υπογεγραμμένο και αφορά της σύσταση Α.Ε., θα πρέπει να προσκομίζεται σε δυο αντίγραφα στο οικείο επιμελητήριο και να προσφέρεται

- Ένας αύξοντας αριθμός για τη κατοχύρωση της επωνυμίας
- 2 χαρτόσημα δημοσίου των 3 ευρώ για το κάθε ένα
- Σχετική αίτηση σύστασης Α.Ε.

Στη συνέχεια ελέγχεται από το επιμελητήριο η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος και θεωρείται το καταστατικό για τον έλεγχο δικαιώματος χρήσης Επωνυμίας και Διακριτικού Τίτλου της επωνυμίας.

Καταβολή Καταστατικού στην Αρμόδια ΦΑΕΕ / ΦΑΒΕ και Καταβολή ΦΣΚ

Αφού έχει υπογραφθεί το σχετικό καταστατικό και έχουν περάσει 15 ημέρες από την υπογραφή του για την σύσταση Α.Ε., είναι υποχρεωτικό να καταβληθεί στην αρμόδια ΦΑΕΕ/ ΦΑΒΕ, ο φόρος συγκέντρωσης για το κεφάλαιο. Ο φόρος αυτός ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου. Είναι υποχρεωτικό για τη διαδικασία να προσκομισθούν (Παναγιώτου, 2018)

- Δυο αντίγραφα του καταστατικού. Το ένα από αυτά θα είναι θεωρημένο από το επιμελητήριο
- Δήλωση ΦΣΚ
- Επιταγή με το απαιτούμενο ποσό

Αφού θεωρηθεί το καταστατικό αυτό, θα αποδοθεί εις διπλούν διπλότυπο καταβολής και ένα από τα δυο αντίγραφα της δήλωσης ΦΣΚ. Είναι επίσης δυνατό να ελεγχθούν τα έντυπα TAXIS μέσα από τις σχετικές ιστοσελίδες και που είναι απαραίτητα για τη παραπάνω διαδικασία. Στη συνέχεια θα θεωρηθούν τα βιβλία και τα στοιχεία. Αφού έπειτα όλες οι απαραίτητες ενέργειες έχουν ολοκληρωθεί για τη σύσταση της Α.Ε. τότε πρέπει να γίνει συγκρότηση του πρώτου διοικητικού συμβουλίου. Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κ.Ν. αναφέρεται ότι στους πρώτους δυο μήνες είναι υποχρεωτικό να γίνει μια συνεδρίαση με θέμα τη πιστοποίηση καταβολής ή όχι από το καταστατικό που ορίζεται από το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο (Σινανιωτη – Μαρουδη, 2012).

Δήλωση Επιχείρησης στην Αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Το σχετικό Παράβολο Δημοσίου θα πληρωθεί σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ όπως και την εισφορά για το ΤΑΠΕΤ που κοστίζουν περί τα 510 ευρώ. Το σχετικό παράβολο

σχετίζεται με τη μετέπειτα δημοσίευση ανακοίνωσης της σύστασης και λειτουργίας Α.Ε. από το Εθνικό Τυπογραφείο.

Κατάθεση στην Εθνική Τράπεζα

Ο ενδιαφερόμενος σύστασης και λειτουργίας της Α.Ε., θα καταθέσει στην ΕΤΕ το ποσό ύψους ένα τις χιλίους επί του μετοχικού κεφαλαίου για την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Το ποσό αυτό θα κατατεθεί σε ένα ειδικό λογαριασμό στο κεντρικό κατάστημα Αθηνών.

Κατάθεση Σχετικών Εγγραφών στη Νομαρχία ή Γ.Γ. Εμπορίου

Στη συνέχεια, θα πρέπει να κατατεθεί το καταστατικό της εταιρείας στην αρμόδια αρχή ώστε να εγκριθεί η σύστασή της. Η αρχές που είναι αρμόδιες για το σκοπό αυτό, είναι οι εξής (Μουζουλας, 2019)

- Η Νομαρχία στην οποία υπάγεται η έδρα της επιχείρησης
- Η Διεύθυνση Α.Ε. και Πίστεως Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή σε περίπτωση που η σύσταση μιας Α.Ε., ανήκει στις παρακάτω κατηγορίες
 - ❖ Πιστωτικά Ιδρύματα και Υποκαταστήματα Πιστωτικών Ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος μέλος ή Τρίτη Χώρα (άρθρο 51 και 78 του Κ.Ν.2190/20 σε συνδυασμό με τον ν.2076/92)
 - ❖ Ανώνυμες εταιρείες που οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στην Κύρια και Παράλληλη Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών
 - ❖ Ανώνυμες εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Ν.1969/91)
 - ❖ Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες (Α.Χ.Ε.) και Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΧΕΠΕΥ) (Ν.1806/88)

- ❖ Ανώνυμες Εταιρείες Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακίνητης Περιουσίας και Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία ❖ Αθλητικές

Ανώνυμες Εταιρείες (Ποδοσφαιρικές Α.Ε. και Καλαθοσφαιρικές Α.Ε.) (Ν.1958/91) ❖

Ανώνυμες Εταιρείες που σύμφωνα με ειδικές διατάξεις εποπτεύονται από τη Δ/ση Α.Ε. και Πίστεως και είναι οι εξής:

- Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε.
- Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών Α.Ε.
- Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων Α.Ε.
- Ελληνικά Χρηματιστήρια Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών
- Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία
- Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία
- Ελληνικό Φεστιβάλ Ανώνυμος Εταιρεία
- Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία

Οι παραπάνω επιχειρήσεις Α.Ε., αναφέρονται ότι διέπονται από διαφορετικό καθεστώς σύστασης και λειτουργίας στην αγορά. Οι προαναφερόμενες εταιρείες, καθώς επίσης και τα Ανταλλακτήρια (Ν.2515/97), οι Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί (Ν.2076/92, Π.Δ.2258/93, ΤΒ196/93), οι Εταιρείες Εξαγωγών (Ν.1731/87), οι Εταιρείες Αποθετηρίων τίτλων (Ν.1892/96) και οι Ασφαλιστικές Εταιρείες (Ν.2496/97, Ν.Δ.400/70) αποτελούν διαφορετικό είδος σύστασης και λειτουργίας (Ροκας, 2018). Για το καθεστώς αυτό δίνονται σχετικές πληροφορίες μέσα από τη νομοθεσία ή την επικοινωνία με τις αρμόδιες υπηρεσίες. Για την λειτουργία όμως όλων των επιχειρήσεων Α.Ε., είναι υποχρεωτικό να κατατεθούν στην αρμόδια υπηρεσία τα παρακάτω στοιχεία

- Δύο βασικά αντίγραφα του καταστατικού της επιχείρησης, το ένα θεωρημένο από το οικείο επιμελητήριο για την επωνυμία
- Τη δήλωση του ΦΣΚ
- Σχετικό παράβολο και ΤΑΠΕΤ παραστατικό του γραμματίου είσπραξης της Εθνικής Τράπεζας,
- Σχέδιο της ανακοίνωσης για τη σύσταση της εταιρείας εις τριπλούν

Ωστόσο, είναι πολύ πιθανό κατά την εξέταση του καταστατικού μιας Α.Ε., να ζητηθούν κάποιες τροποποιήσεις από την αρμόδια αρχή. Οι όποιες σχετικές τροποποιήσεις γίνονται από το Συμβολαιογράφο και στη συνέχεια οι ιδρυτές της εταιρείας τις υπογράφουν. Μπορεί και το πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί αντίστοιχα, να υπογράψει. Σε περίπτωση που η τροποποίηση αφορά την αλλαγή της επωνυμίας ή του διακριτικού τίτλου της επιχείρησης, τότε θα ακολουθήσει σχετική τροποποιητική πράξη από το Συμβολαιογράφο. Στην αρμόδια αρχή θα προσκομισθεί η πράξη αυτή. Αργότερα θα εκδοθεί η απόφαση σχετικά με τη σύσταση τα επιχείρησης και θα γίνει η καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών.

Κατάθεση στο Εθνικό Τυπογραφείο η Ανακοίνωση Σύστασης και Λειτουργίας Α.Ε.

Ως τελευταία πράξη της σύστασης και λειτουργίας μιας Α.Ε., αναφέρεται πως στο Εθνικό Τυπογραφείο αποστέλλεται από την αρμόδια αρχή που έχει εκδόσει την απόφαση έγκρισης, η σύσταση της εταιρείας και η ανακοίνωση που αφορά αυτή τη σύσταση. Η ανακοίνωση αυτή θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και με σκοπό να ξεκινήσει τη λειτουργία της επιχείρησης.

1.2 Τρόπος Λειτουργίας της Ανώνυμης Εταιρείας

Το καταστατικό σύμφωνα με το Κ.Ν.2190/1920, προβλέπει τις αρμοδιότητες των οργάνων που διοικούν την οικονομική μονάδα. Τα όργανα αυτά είναι η Γενική Συνέλευση των μετοχών, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές. Στην Γενική Συνέλευση μπορούν να συμμετεχουν τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατέχουν μετοχές στην προβλεπόμενη εταιρία. Στην συγκέντρωση της Γενικής Συνελεύσης έχει την δυνατότητα να προβεί σε τροποποιήσεις διατάξεων του καταστατικού, καθώς και διορισμού των υπολοίπων οργάνων διοίκησης και ορισμού των αρμοδιοτήτων τους (Σινανιώτη – Μαρουδη, 2012).

Τα θέματα και οι αποφάσεις σχετίζονται με τις τροποποιήσεις διατάξεων του καταστατικού, την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της εταιρίας, την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων και την αποδοχή ή με τη διάθεση των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με την πρόταση του Διοικητικού

Συμβουλίου. Είναι αυτή οι οποία αποφασίζει γι την εκδοση ομολογιακού δανείου, τη συγχωνευση ή μετατροπή της εταιρίας, τη λυση και εκκαθάριση αυτής και για τον διορισμο των εκκαθαριστων (Μουζουλας, 2019).

Οι συνεδριάσεις γίνονται με δυο τρόπους όπως αυτοκλητα ή με προσκληση που θα κάνει το Διοικητικό Συμβούλιο. Η συνεδρίαση γίνεται στην έδρα της εταιρίας. Ψηφίζουν για να παρθουν οι διάφορες αποφάσεις κατά πλειοψηφια του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται σ'αυτή και είναι δεσμευτικές για το συνολο των μετοχων.

Μια φορά το χρονο, τουλάχιστον, οφειλουν να συνεδριάζουν για να εχει δυνατοτητα λήψης αποφάσεων, πρεπει σ'αυτήν να παρευρισκονται μετοχοι που εκπροσωπουν, τουλάχιστον, το 20% του μετοχικού κεφαλαίου, με την προϋποθεση οτι αυτο το ποσοστο δεν θα ειναι μικροτερο απο το ελάχιστο προβλεπομενο ποσο που οριζει ο νομος για τη συσταση της εταιρίας. Σε περιπτωση που η εταιρια καλειται να λάβει αποφάσεις για κρισιμα θεματα, ο νομος οριζει μεγαλυτερο ποσοστο προσελευσης, ετσι ωστε η συνελευση να εχει απαρτια.

Η προσκληση συνεδριασης του Διοικητικού Συμβουλίου ειτε αυτοκλητα θα πρεπει να οργανωθεί και να ανακοινωθεί. Ωστε το συνολο των μετοχων να πληροφορηθουν για τον τοπο συνεδριασης, την ημερομηνια και την ωρα της συνεδριασης, καθώς και τα θεματα της ημερήσιας διάταξης για τα οποια θα ληφθουν αποφάσεις απο τους μετοχους. Η ανακοινωση της προσκλησης, στην περιπτωση που η Γενική Συνελευση δεν ειναι αυτοκλητη, επιβάλλεται να δημοσιευτει εικοσι ήμερες πριν απο τη συγκληση της στο ΦΕΚ (Φυλλο Εφημεριδα της Κυβερνησης) στο τευχος των Α.Ε. και Ε.Π.Ε., στον ημερήσιο πολιτικο τυπο, σε μια οικονομική εφημεριδα και σε μια ημερήσια ή εβδομαδιαια εφημεριδα, η οποια εκδιδεται στον τοπο της εδρας της Α.Ε. (Σινανιωτη – Μαρουδη, 2012).

Τελος, οι αποφάσεις της Γενικής Συνελευσης μπορούν να μην γινουν αποδεκτες απο τους μετοχους οι οποιοι εκπροσωπουν τουλάχιστον το 1/20 του καταβεβλημενου μετοχικού κεφαλαίου, απο το Διοικητικό Συμβούλιο. Επισης, απο οποιοδήποτε μελος του Δ.Σ. της εταιρίας, εφосον διαπραγματευεται ζήτημα ποινικής

διώξης ή αποζημιώσης εναντίον του. Οι λόγοι απορρίψης των αποφάσεων έχει ως αποτέλεσμα την ακύρωση της απόφασης, όταν αυτές λαμβάνονται κατά παράβαση του νόμου ή όταν αυτές υλοποιηθούν θιγόντας συμφέροντα μετοχών και πιστωτών της οικονομικής μονάδας (Ψυχομάνης, 2018).

1.3 Η Γενική Συνέλευση στις Α.Ε.

Οι Γενικές Συνελεύσεις χωρίζονται σε τρία είδη συνέλευσης την τακτική, την έκτακτη και την καταστατική. Το είδος της συνέλευσης είναι ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, για τα οποία οι μετοχοί καλούνται να συζητήσουν και να λάβουν αποφάσεις. Το πρώτο είδος συνέλευσης είναι η τακτική συνέλευση που συνερχεται υποχρεωτικά κάθε έτος και μέσα σε χρονικό διάστημα εξι μηνών από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής χρήσης και έχει ως θέματα την έγκριση ή μη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τον έλεγχο της διοίκησης της εταιρίας, την απαλλαγή ή μη των ελεγκτών και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από κάθε ευθύνη αποζημιώσης και την εκλογή νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου από κάθε ευθύνη αποζημιώσης και την εκλογή νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτών (Σινανιωτή – Μαρουδή, 2012).

Στην τακτική συνέλευση πρέπει να υπάρχει απαρτία, δηλαδή να παρευρίσκονται σ' αυτή μετοχοί που κατέχουν το 1/5 του μετοχικού κεφαλαίου. Αν δεν υπάρχει απαρτία τότε επαναλαμβάνεται η συνέλευση εντός είκοσι ημερών και συνεδριάζει νομίμα, χωρίς να απαιτείται η παρουσία μετοχών που κατέχουν ορισμένο ποσοστό μετοχικού κεφαλαίου. Η συμμετοχή αυτή των μετοχών εξαρτάται από τα θέματα που έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα για τη λειτουργία της εταιρίας, ο Νόμος επιβάλλει μεγαλύτερο ποσοστό προκειμένου να υπάρχει απαρτία. Η συνέλευση μπορεί να αναβληθεί, εάν αυτό ζητηθεί από μετόχους που εκπροσωπούν το 1/20 του κεφαλαίου, πρέπει, ωστόσο, να συνεδριάσει υποχρεωτικά εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία αναβολής της (Ψυχομάνης, 2018).

Το δεύτερο, η έκτακτη συνέλευση πραγματοποιείται μετά από αίτηση των μετοχών ή των ελεγκτών προς το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας. Ανακοινώνεται εντός δέκα ημερών, σε χρονική στιγμή που επιθυμούν οι ίδιοι και με θέματα τα οποία

αναφέρονται στην αίτηση. Τέλος, η συνελευση η οποία συγκαλείται με σκοπο την τροποποιηση του καταστατικου, της εταιριας και ονομάζεται καταστατική. Οι αποφάσεις της αφορουν θεματα που εχουν σχεση με τη μεταβολή του μετοχικου κεφαλαιου της εταιριας ή των σκοπων της εταιριας, την εκδοση ομολογιακου δανειου, την αλλαγή της εδρας, τη λυση ή την παράταση της διάρκειάς της, καθως και θεματα σχετικά με τη διάσπαση ή συγχωνευση ή μετατροπή ή αναβιωση (Σινανιωτη – Μαρουδη, 2012).

Η συνεδριαση ειναι νομιμη οταν σ' αυτήν παρευρισκονται μετοχοι που εκπροσωπουν τα $\frac{2}{3}$ του καταβεβλημενου μετοχικου κεφαλαιου. Αν δεν ειναι απαρτια συγκαλείται ξανά εντος εικοσι ημερων. Στην δευτερη συνάντηση πρεπει να εκπροσωπουν οι μετοχοι $\frac{1}{2}$ του καταβεβλημενου μετοχικου κεφαλαιου. Στην περιπτωση που δεν παρευρισκονται οι μετοχοι που προβλεπεται τοτε η συνελευση συγκαλείται σε διάστημα εικοσι ημερων και θεωρειται οτι συνεδριάζει νομιμα.

Εάν παρευρισκονται σε αυτή οι μετοχοι που εκπροσωπουν το $\frac{1}{3}$ του καταβεβλημενου μετοχικου κεφαλαιου. Οι αποφάσεις της καταστατικής Γενικής Συνελευσης, για ορισμενα θεματα, περα απο την αυξημενη πλειοψηφια για την απαρτια της, απαιτουν και αυξημενο ποσοστο στη λήψη των αποφάσεων τους (Ψυχομάνης, 2018).

1.3.1 Διοικητικό Συμβουλιο

Οι αρμοδιότητες του Διοικητικου Συμβουλιου ειναι να διοικουν και να εκπροσωπουν την εταιρια. Η Γενική Συνελευση αποφασίζει ποια μελη θα ειναι σε αυτήν και ποιες οι αρμοδιότητες της. Επισης, εχει την δυνατοτητα να αποφασίζει και να εγκρινει την αμοιβή για τις υπηρεσιες που παρεχει το Διοικητικο Συμβουλιο. Ένας τροπος αμοιβής ειναι επι των κερδων της χρήσης. Η αμοιβή αυτή δινεται ως ποσοστο απο τα καθαρά κερδη της εταιριας, εφσον αυτο προβλεπεται στο καταστατικο της, με αποφαση της τακτικής Γενικής Συνελευσης των μετοχων που εγκρινει τον ισολογισμο, τα αποτελεσματα χρήσης και τη διάθεση των κερδων, αφου προηγουμενως εχει παρακρατηθει απο τα κερδη ο αναλογουν φορος εισοδήματος, το τακτικο αποθεματικο κα το πρωτο μερισμα (Παναγιωτου, 2018).

Αλλως τροπος αμοιβής που οριζεται ή δεν προβλεπεται απο το καταστατικο. Η αμοιβή αυτή προσδιοριζεται στο καταστατικο ή λαμβάνεται με αποφαση της Γενικής Συνελευσης, κατά την τακτική της συνεδριαση, είναι ενα συγκεκριμενο ποσο και διδεται χωρις να ληφθει υποψη εάν η εταιρια παρουσιάζει κερδη ή ζημιες. Ενας τελευταιος τροπος αμοιβής βάση ειδικής σχεσης ή εντολής. Δηλαδή τελουν τα καθήκοντά τους ως μελη του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά προσφερουν και άλλου ειδους εργασια. Η Γενική Συνελευση είναι αυτή που εγκρινει αμοιβες που εχουν τη μορφή μισθου για της παράλληλες υπηρεσιες που προσφερουν.

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δεσμευουν την εταιρια κατά τη διάρκεια της θητειας του. Η θητεια τους δεν μπορεί να υπερβει τα εξι (6) χρονια. Ελεγχονται απο τη Γενική Συνελευση τουλάχιστον μια φορά τον χρονο, η οποια είναι και η μονη αρμοδια, προκειμενου να αποφασισει για την απαλλαγή ή μη των μελων απο ευθυνες που συνεπάγονται οι συγκεκριμενες αποφάσεις. Τα μελη του Διοικητικού Συμβουλίου εχουν κάποιους περιορισμους τοσο στην συμμετοχή τους σε προσωπικες εταιριες, οσο να εχουν ατομική επιχειρηση. Απαγορευεται απο το νομο να εχουν παρεμφερή συμμετοχή και στην ανωνυμη εταιρια, χωρις την εγκριση της Γενικής Συνελευσης. Απο την άλλη πλευρά η εταιρια μπορεί να απαιτήσει αποζημιωση απο το μελος του Διοικητικού Συμβουλίου λογω απωλειας εσοδων αυτής της δραστηριοτητας του (Ροκας, 2018).

Αποτελειται τουλάχιστον απο τρια προσωπα. Μετά την εκλογή τους, στην πρωτη συνεδριαση εκλεγουν τον Προεδρο, τον Αντιπροεδρο και τον Διευθυνοντα Συμβουλο. Τα μελη του συνεδριάζουν μια φορά το μήνα, το λιγοτερο, στην εδρα της εταιριας. Η συνεδριαση γνωστοποιειται μετά απο προσκληση του Προεδρου του και σε οποιοδήποτε χρονική στιγμή. Οι αποφάσεις καταγράφονται στο βιβλιο πρακτικων συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι αποφάσεις της συνελευσης πρεπει να είναι νομιμες, δηλαδή να είναι συμφωνη με το καταστατικο ή ο σκοπος ή οι αποφάσεις του απεβησαν παράνομοι ή ανήθικοι ή αντιθετοι προς τη δημοσια τάξη. Για να είναι εγκυρη η συνελευση απαιτειται να παρευρισκονται στη συνεδριαση τα μισά συν ενα μελος, οπως αναφερθηκε και ποιο πάνω δεν μπορεί να είναι λιγοτερα απο τρια μελη (Μουζουλας, 2019).

1.3.2 Οι Ελεγκτές

Σε κάθε διάγραμμα ροής εντός της επιχείρησης, εμφανίζεται η πυραμίδα κατανομής της εξουσίας και της ευθυνης των στελεχων μιας οικονομικής μονάδος. Σε κάθε διάγραμμα ροής, φαινονται με γραφική απεικονιση τα στάδια, οι διαδικασίες και οι αρμοδιότητες για την ολοκλήρωση κάθε οικονομικής μονάδας. Το διάγραμμα ροή σαν περιγραφική τεχνική εντός της επιχείρησης, παρουσιάζει πολλά πλεονεκτήματα σε σχέση με άλλες μεθόδους. Διευκολυνει τον ελεγκτή στην κατανόηση του λογιστικού συστήματος και ανακαλυπτει τυχόν αδυναμίες αυτού οσον αναφορά τις αρμοδιότητες και την ευθυνη των διαφόρων ατομών στην διαδικασία του συστήματος.

Το διάγραμμα ροής εντός της επιχείρησης, το προετοιμάζει ο ελεγκτής πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά το λογιστικό σύστημα της οικονομικής μονάδας. Η γνώση αυτή αποκτάται με τη συνεχή παρατήρηση, τις συνεντεύξεις, τη χρήση ερωτηματολογίων και τον πολύ χρόνο που έχει αφιερώσει ο ελεγκτής. Το διάγραμμα ροής ενός συστήματος επιχείρησης, είναι μια γραφική απεικονιση της διαδικασίας επεξεργασίας των λογιστικών στοιχείων. Όπου εκεί παρουσιάζονται οι διαδικασίες, ο καταμερισμός των ευθυνών, τα λογιστικά βιβλία και στοιχεία της οικονομικής μονάδας (Ροκάς, 2018).

Ο έλεγχος προϋποθετεί δύο πρόσωπα τον ελεγκτή και τον ελεγχόμενο. Ο ελεγκτής εξετάζει αντικειμενικά και χωρίς προκαταλήψεις τις πράξεις του και τις ενέργειες. Αντικείμενο του ελεγκτή είναι η οικονομική διαχείριση της ξένης περιουσίας φυσικού ή νομικού προσώπου. Για παράδειγμα σε μια ατομική επιχείρηση ο επιχειρηματίας είναι αυτός ο οποίος απολαμβάνει πρώτος τα έσοδα της επιχείρησης του αλλά δεν παύει και ο ίδιος να είναι διαχειριστής ξένης περιουσίας ως προς τις υποχρεώσεις του. Ο ελεγκτής κάνει μια έκθεση ελέγχου που αποτελούν την επίσημη νομιμότητα της ή μη ορθής διαχείρισης. Επίσης, συνθέτουν την ασφαλιστική δικλίδα που θα προλάβει ή θα επανορθώσει λάθη, ατασθαλίες και κάθε τύπου αυθαιρεσίες.

Η έκθεση αυτή για την οικονομική διαχείριση της περιουσίας της οικονομικής μονάδας ενδιαφέρει άμεσα τους μετόχους, ταυτόχρονα τους λοιπούς χρηματοδοτές για παράδειγμα τις τράπεζες, τους προμηθευτές, κάθε συναλλασσόμενο με αυτήν.

Επίσης, την διοίκηση, το πρόσωπο της οικονομικής μονάδας. Τέλος, το κράτος με την εξασφάλιση φόρων και τυχών επιδοτήσεων κλπ. Ο ελεγκτής είναι υποκείμενο του ελέγχου, δηλαδή το πρόσωπο που καταστρώνει, προγραμματίζει και τελικά διενεργεί την ολή ελεγκτική διαδικασία στην δημοσία και ιδιωτική οικονομία (Ροκας, 2018).

Υπάρχουν δύο είδη ελεγκτών οι ελεγκτές εσωτερικού και εξωτερικού. Βοηθάει στον καθορισμό και στη λεπτομερή εξέταση των ουσιαστικών και τυπικών προσόντων που πρέπει να διαθέτουν, στον ειδικότερο σκοπό στον οποίο αποβλέπει το έργο τους, καθώς και στην εγκυρότητα και αξιοπιστία των πράξεων πιστοποίησης που εκδίδουν. Ο ελεγκτής μπορεί να είναι εσωτερικός ή να είναι εξωτερικός. Στην πρώτη περίπτωση είναι να έχει υπαλληλική εξάρτηση από την οικονομική μονάδα. Στην άλλη περίπτωση είναι ανεξάρτητος και αδεσμευτος έναντι της επιχείρησης.

Επίσης, εκλεγονται είτε από την επιχείρηση είτε διορίζονται από το κράτος την Δημοσία Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Υ.Ο.), την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχου (ΥΠ.Ε.Ε.) κλπ. Υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στους δύο αυτούς ελεγχούς στους μεν εσωτερικούς ελεγκτές σκοπός εκτός από τις λογιστικές επαληθεύσεις είναι η εφαρμογή των εσωτερικών οδηγιών με συνέπεια διοικητικές μόνο κυρώσεις. Ενώ στους εξωτερικούς ελεγκτές σκοπός είναι η εφαρμογή της Φορολογικής και Εμπορικής Νομοθεσίας με συνέπεια οικονομικές κυρώσεις, απορριψη βιβλίων κλπ.

Η εκθεση ελέγχου εκφράζει τη γνώμη των ελεγκτών σαν εμπειρογνώμονες πάνω στις οικονομικές εκθεσεις των επιχειρήσεων. Οι οικονομικές εκθεσεις έχουν ως πηγή τα αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται από τα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων. Μπορούν να συλλεχθούν από προσωπικές επιθεωρήσεις των ελεγκτών και διάφορες πηγές έξω από την επιχείρηση. Από την άλλη οι οικονομικές μονάδες επιθυμούν να δώσουν την οικονομική κατάσταση τους και τα αποτελέσματα χρήσης τους.

Αλλά πριν εκφράσουν τη γνώμη τους οι ελεγκτές θα πρέπει να έχουν στοιχεία με τα οποία να αποδεικνύεται ότι τα κονδύλια που εμφανίζονται στις οικονομικές εκθεσεις βασίζονται στα υπολοιπά των λογαριασμών του καθολικού και ότι αυτά τα

υπολοιπα είναι το τελικο αποτελεσμα μιας σειράς χρεοπιστώσεων απορροια των πραγματικων συναλλαγων της επιχειρησης (Ψυχομάνης, 2018).

Τα στοιχεία που συγκεντρώνει ο ελεγκτής είναι πολυπληθή. Όλα αυτά χρειάζονται να αξιολογηθούν και να εκτιμηθούν πριν ο ελεγκτής τεκμηριώσει την άποψη του. Το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων που ο ελεγκτής επιδιώκει να συγκεντρώσει ή να λάβει γνώση μπορούν να χωριστούν σε δύο ομάδες. Η πρώτη ομάδα αφορά κυρίως λογιστικά στοιχεία. Αυτά τα στοιχεία μπορεί να είναι τα λογιστικά βιβλία, τις υπολογιστικές εργασίες για παράδειγμα, θα μπορούσαν να είναι οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό του ποσού της ετήσιας αποσβέσης και το αποτέλεσμα της καταμέτρησης και αποτίμησης των αποθεμάτων.

Τα έγγραφα προς την επιχείρηση καθώς και από τα έγγραφα που εκδίδονται από προμηθευτές, πελάτες, τράπεζες και το δημόσιο. Με τη διασταύρωση εγγράφων από τρίτους, ο ελεγκτής είναι σε θέση να διαπιστώσει κατά ποσο η ελεγχόμενη επιχείρηση διαθέτει ένα αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου. Τα ισοζύγια, τους αριθμοδείκτες και τις συγκρίσεις είναι η σύγκριση του ποσού κάθε περιουσιακού στοιχείου υποχρέωσης, εσοδού και δαπάνης με τα αντιστοιχά ποσά των προηγούμενων χρόνων είναι ένας απλός τρόπος για την διαπίστωση ενδεχόμενων σημαντικών μεταβολών. Σε κάθε μεταβολή οι ελεγκτές θα πρέπει να προστρέχουν στην εύρεση της αιτίας που την προκαλεί.

Η δεύτερη ομάδα σχετίζεται με αποδεικτικά στοιχεία που είναι αποτέλεσμα της ελεγκτικής εργασίας όπως τα φυσικά αποδεικτικά στοιχεία είναι η απλή ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης αποτελεί για τον ελεγκτή ένα ικανό ελεγκτικό τεκμήριο. Πρέπει όμως να εξακριβωθεί ότι η κυριότητα αυτών ανήκει στην επιχείρηση, δηλαδή όταν το αγοράζουν κυρία είμαστε εμείς ενώ όταν το νοικιάζουμε κυρία είναι οι άλλοι. Ο ελεγκτής μπορεί να διαπιστώσει μόνο έμμεσα την ύπαρξη διαφορών περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στην κυριότητα της επιχείρησης.

Για παράδειγμα, ο έλεγχος για καταθέσεις γίνεται μέσα από την εξέταση των αντιγράφων κινήσεως λογαριασμού. Επίσης, τα έγγραφα προς τον ελεγκτή από την ελεγχόμενη επιχείρηση και τρίτους. Τα μεταγενέστερα του ισολογισμού γεγονότα όταν υπάρχει περίπτωση, ορισμένες από τις συναλλαγές που γίνονται από την

επιχειρηση μετά την κατάρτιση των λογιστικών καταστάσεων της και πριν απο την χορήγηση της εκθεσης του ελεγκτή, να επηρεάζουν σημαντικά την μελλοντική οικονομική της θέση (Μουζουλας, 2019).

Τα πιο γνωστά απο αυτά είναι η ακύρωση κάποιας σημαντικής παραγγελίας πωλήσεως προϊόντων, η αποτομή μείωση των αποθεμάτων της επιχείρησης και η μη εισπραξη επιταγών που όμως παρουσιάζονται ως διαθέσιμα. Όταν εντοπιστούν αυτά τα γεγονότα, ελέγχεται η επιδραση τους πάνω στην αξιοπιστία των λογιστικών καταστάσεων και στην μελλοντική πορεία της επιχείρησης και όταν αυτά έχουν σημαντική επιδραση ο ελεγκτής οφείλει να κάνει σχετική μνεία στην εκθεση ελεγχού του (Σινανιωτή – Μαρουδή, 2012).

Αλλά στοιχείο οι πληροφορίες που προέρχονται απο συνεντεύξεις, παρατηρήσεις και επισημάνσεις του ελεγκτή και αποδεικτικά στοιχεία απο εμπειρογνώμονες είναι χαρακτηριστικό ότι πολλές φορές οι ελεγκτές όταν αναφέρονται σε εκτιμήσεις ειδικών πραγμάτων όπως είναι οι φυσικοί πόροι ή διάφορα μηχανήματα, αδυνατούν να τα εκτιμήσουν λόγω έλλειψης ειδικών γνώσεων. Δημιουργείται λοιπόν η ανάγκη προσφυγής στις γνώσεις κάποιου ειδικού ο οποίος καλείται εμπειρογνώμονας και ο οποίος μπορεί να είναι γεωλόγος, βιολόγος, δικηγόρος, μηχανικός κλπ (Περάκης, 2014).

1.4 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα της Ανώνυμης Εταιρείας

Η επιχειρησιακή συγκροτηση με μορφή Α.Ε. παρέχει μεγαλύτερη ευχέρεια συγκεντρώσεως κεφαλαίων εναντί της ατομικής ή ΕΠΕ, Ο.Ε., Ε.Ε. επιχειρήσεως, ενώ υστερεί όσον αφορά στην ταχύτητα λήψεως αποφάσεων. Θα ήταν όμως δυνατό να αμφισβητηθεί αν ο βαθμός ταχύτητας λήψεως αποφάσεων είναι αποφασιστικό κριτήριο πλεονεκτικής θέσεως της ατομικής επιχείρησης εναντί της Α.Ε. με τις σύγχρονες συνθήκες οικονομικής προόδου και τεχνικής.

Εξάλλου, κριτήριο επιτυχίας δεν αποτελεί η ταχύτητα λήψεως αποφάσεως αλλά η ταχύτητα λήψεως σωστής αποφάσεως, όπως ακριβώς δεν είναι η απλή πώληση που χαρακτηρίζει την επιτυχία αλλά η αποτελεσματική πώληση. Έτσι θα ήταν δυνατό να τεθεί ως κριτήριο και να καταλογισθεί ως πλεονεκτημα ή μειονεκτημα της μιας ή της άλλης μορφής επιχειρησιακής συγκροτήσεως, ατομικής ή εταιρικής, η

ευχερεια που διαθετει κάθε μορφή για λήψη ορθής αλλά και σχετικά γρήγορης αποφάσεως (Παναγιώτου, 2018).

Πρέπει ακόμα να τονίσουμε ότι τα συγκριτικά πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα που εκθεσαμε δεν αποβλεπουν να προσδιορισουν κατά τροπο άκαμπτο ποιος τυπος συγκροτήσεως των επιχειρήσεων είναι ο ενδεικνυομενος. Στο θεμα αυτο θα ήταν πιο σωστο να λεχθει ότι ο τυπος που θα επιλεγει ως καταλληλοτερος εξαρτάται απο τις κατά περίπτωση συνθήκες της χρηματοδοτήσεως, της αγοράς, των συμβαλλομενων προσωπων, του θεσμικου πλαισιου, φορολογικων σκοπιμοτήτων κλ.π. Η παράθεση γενικων κανονων ή παραδοχων αποσκοπει στο να τονισει απλως ορισμενες κατ' αρχήν ισχυουσες συνθήκες και ιδιομορφιες (Ροκας, 2018).

1.5 Λοιπά Βασικά Στοιχεία που Προσδιορίζουν το Νομοθετικό Πλαίσιο Αωνύμων Εταιρειών

1.5.1 Φορολογία Επιχείρησης Α.Ε.

Στους ανθρώπους οι οποίοι ασχολούνται με θέματα φορολογίας, είναι γνωστό πως ο *Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος* δίνει ευθέως την έννοια του εισοδήματος από εταιρικές επιχειρήσεις. Με το τρόπο αυτό η έννοια του εισοδήματος αυτού θα προσδιοριστεί έμμεσα, αφού πρώτα αφαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων ΕΠΕ, τα εξής (Περάκης, 2014):

- Τα τυχόν έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβής του προσωπικού.
- Το τυχόν τεκμαρτό ενοίκιο των ακινήτων που ανήκουν στον ελεύθερο επαγγελματία
- Τα ποσά που έχουν καταβληθεί λόγω δωρεάς σε Δημόσιο, ΟΤΑ, ημεδαπά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κτλ. κοινωφελή ιδρύματα κ.ά.
- Τα ασφάλιστρα ομαδικής ασφάλισης ζωής του προσωπικού
- Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης επαγγελματικών εγκαταστάσεων ➤ Η αξία των πρώτων και βοηθητικών υλών.
- Οι δεδουλευμένοι τόκοι δανείων ή πιστώσεων γενικά
- Τα ποσά των κάθε είδους φόρων, τελών και δικαιωμάτων
- Τα ποσά των αποσβέσεων για την κάλυψη φθοράς κάθε είδους εγκαταστάσεων ή μηχανημάτων ή φθαρτών υλικών

- Η ζημία που πραγματοποιήθηκε από φθορά, απώλεια ή υποτίμηση κεφαλαίου
- Τα ποσά των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων
- Τα δικαιώματα ή οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς για τη χρησιμοποίηση τεχνικής βοήθειας
- Οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας
- Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης που πραγματοποιούνται σε μισθούμενα ακίνητα
- Τα ποσά των διαφημίσεων που βαρύνουν τον ελεύθερο επαγγελματία
- Τα ποσά των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού
- Τα μισθώματα που καταβάλλονται στις εταιρείες του Ν. 1665/1986 ή σε αλλοδαπές εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης
- Τα ποσά των ζημιών που προκύπτουν από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων
- Τα έξοδα διοικητικής υποστήριξης και οργάνωσης
- Τα ποσά των δαπανών για την αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού που παρέχονται σε υπαλλήλους
- Τα ποσά που καταβάλλονται εφάπαξ ή περιοδικά σε άγαμα παιδιά του προσωπικού και ως τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας τους λόγω θανάτου του γονέα – εργαζόμενου
- Οι παροχές σε είδος και σε χρήμα
- Τα έξοδα διανυκτέρευσης σε ξενοδοχείο αλλοδαπών πελατών, αντιπροσώπων και διευθυντικών στελεχών ημεδαπών ή αλλοδαπών επιχειρήσεων ➤ Τα ποσά που καταβάλλει ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης για την επιμόρφωση του προσωπικού του
- Τα ποσά που καταβάλλονται για την κάλυψη του ενοικίου των υπαλλήλων
- Τα χρηματικά βραβεία που καταβάλλονται σε εργαζομένους λόγω των εξαιρετικών επιδόσεων και μέχρι του ποσού των 3.000 ευρώ.

- Τα ποσά που καταβάλλονται για την αγορά ειδικής ενδυμασίας του προσωπικού
- Τα ποσά που καταβάλλει ο ιδιοκτήτης για δαπάνες ταξιδίων που πραγματοποιούν στην αλλοδαπή διευθυντικά στελέχη
- Τα ενοίκια που καταβάλλονται για τη διαμονή των εργαζομένων σε ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια ή οικίες που βρίσκονται σε διαφορετικό μέρος από τον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους
- Το ανταποδοτικό τέλος που καταβάλλεται λόγω συμμετοχής σε συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης
- Τα δώρα προς πελάτες, επιχειρήσεις ή μη
- Τα ποσά που καταβάλλονται για έξοδα κινητής τηλεφωνίας
- Οι δαπάνες οργάνωσης ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων για τους εργαζομένους ή τους πελάτες
- Το ποσό που απομένει μετά την έκπτωση από τις ακαθάριστες αμοιβές των πιο πάνω δαπανών αποτελεί το καθαρό εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών.

Ένα τρίτο κριτήριο τέλος είναι και οι δαπάνες αυτοκινήτου ελεύθερου επαγγελματία της επιχείρησης της ΑΕ. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 49 ορίζεται ότι ειδικά οι δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας, αποσβέσεων και μισθωμάτων που καταβάλλονται σε εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης και εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους με νόμιμα φορολογικά στοιχεία, εκπίπτουν από τις ακαθάριστες αμοιβές κατά ποσοστό 25% του συνολικού ύψους αυτών, μη δυνάμενο να υπερβεί το 3% του δηλωθέντος ακαθάριστου εισοδήματος από υπηρεσίες των ΑΕ (Ροκας, 2018).

1.5.2 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) για Επιχειρήσεις Α.Ε.

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι ένας γενικός έμμεσος φόρος που επιβαρύνει την τελική κατανάλωση. Εφαρμόζεται στο εσωτερικό της χώρας με εξαίρεση την περιοχή του Αγίου Όρους και επιβαρύνει όλες τις πράξεις παράδοσης αγαθών και παροχής υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του (Κατσάς,

2006). Από το φόρο αυτό εξαιρούνται ορισμένες πράξεις, οι οποίες, είτε απαλλάσσονται από το φόρο και κατονομάζονται περιοριστικά στις σχετικές διατάξεις του Ν.2859/2000, όπως είναι οι υπηρεσίες εκπαίδευσης, οι υπηρεσίες των ιατρών, οι εξαγωγές, οι ενδοκοινοτικές παραδόσεις κ.λπ., είτε βρίσκονται εκτός του πεδίου εφαρμογής του, όπως είναι οι δωρεές κ.λπ.

Ο ΦΠΑ επιβάλλεται τμηματικά στην προστιθέμενη αξία των αγαθών και των υπηρεσιών σε κάθε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας και προκύπτει ως διαφορά μεταξύ του φόρου εκροών (των πωλήσεων και της παροχής υπηρεσιών) και του φόρου εισροών (των αγορών και της λήψης των υπηρεσιών). Ο φόρος αυτός εισπράττεται από το Δημόσιο σταδιακά και επιρρίπτεται συνολικά στον τελικό καταναλωτή.

Ο ΦΠΑ είναι ουδέτερος φόρος, δηλαδή επιβαρύνει με τον ίδιο τρόπο τα αγαθά και τις υπηρεσίες, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους (εγχώρια, κοινοτικά ή εισαγόμενα από τρίτες χώρες), ανεξάρτητα από την ιδιότητα του προσώπου που αποκτά τα αγαθά ή λαμβάνει τις υπηρεσίες (ιδιώτης, επιτηδεύματίας, δημόσιο, ΝΠΔΔ, κλπ) και ανεξάρτητα από τον αριθμό των παραγωγικών σταδίων μέχρι την τελική κατανάλωση (παραγωγή, χονδρική πώληση, λιανική πώληση) κ.λπ (Σινανιωτη – Μαρουδη, 2012).

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας εφαρμόζεται στη χώρα μας από την 01.01.1987 με βάση τις διατάξεις του Ν.1642/86 (ΦΕΚ 125Α΄/21.08.1986). Με το Ν.2859/2000 έγινε κωδικοποίηση των διατάξεων του Ν.1642/86. Οι διατάξεις αυτές έχουν τροποποιηθεί με διάφορους νόμους που έχουν εκδοθεί έκτοτε. Ο Κώδικας ΦΠΑ περιλαμβάνει τις αντίστοιχες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, δηλαδή τις διατάξεις της 6ης Οδηγίας ΕΟΚ όπως αυτές μεταφέρθηκαν στην εσωτερική νομοθεσία της χώρας μας και είναι υποχρεωτικές για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζονται δε από αυτά κατ' ομοιόμορφο τρόπο.

Ο ΦΠΑ αντικατέστησε ένα σημαντικό αριθμό έμμεσων φόρων που ίσχυαν μέχρι την 31.12.1986, όπως είναι το χαρτόσημο με ορισμένες εξαιρέσεις, το ΦΚΕ με ορισμένες εξαιρέσεις, το φόρο δημοσίων θεαμάτων, το φόρο των κέντρων διασκέδασης κ.λπ. Ο συντελεστής του ΦΠΑ από 01.07.10 ορίζεται σε 23% στη φορολογητέα αξία. Κατ' εξαίρεση ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 11%. Επίσης κατ' εξαίρεση, τα βιβλία και οι εφημερίδες – περιοδικά

των δασμολογικών κλάσεων 4901 και 4902, αντίστοιχα, καθώς και τα εισιτήρια των θεάτρων, υπάγονται σε υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 9%. Για τα νησιά των νομών Δωδεκανήσου, Σάμου, Χίου, Λέσβου, Κυκλάδων και τα νησιά του Αιγαίου: Θάσο, Σαμοθράκη, Βόρειες Σποράδες και Σκύρο, οι παραπάνω αναφερόμενοι συντελεστές μειώνονται κατά 30%, στρογγυλοποιημένοι στην πλησιέστερη ακεραία μονάδα και γίνονται 13%, 6% και 3%, αντίστοιχα (Κατσάς, 2006).

1.5.3 Εισφορά Επιχείρησης Α.Ε.

Θα πρέπει να επισημάνουμε, εξ αρχής, ότι μετατροπή μιας αρχικά ατομικής επιχείρησης σε εταιρικής μορφής οικονομική μονάδα, δεν νοείται, στο πλαίσιο της συνέχισης της νομικής προσωπικότητας. Ο φορέας της ατομικής επιχείρησης (επιχειρηματίας), είναι υποχρεωμένος να διακόψει την λειτουργία της επιχείρησής του, υποβάλλοντας σχετική δήλωση παύσης εργασιών, στο τμήμα Μητρώου της ΔΟΥ και εφόσον επιθυμεί την άσκηση του αντικειμένου της ατομικής, με εταιρική σύμπραξη, θα προχωρήσει στη σύσταση νομικού προσώπου (Περάκης, 2014).

Από τα δεδομένα του ερωτήματος προκύπτει, ότι στην Α.Ε., κατά την χρονική στιγμή της διακοπής των εργασιών της, παραμένουν διάφορα περιουσιακά στοιχεία. Η (θεωρητική) απόκτηση των περιουσιακών αυτών στοιχείων, από το φυσικό πρόσωπο (πρώην ατομικός επιχειρηματίας), εφόσον θα χρησιμοποιηθούν, για προσωπικές ή οικογενειακές του ανάγκες, χαρακτηρίζεται ως πράξη αυτοπαράδοσης αγαθών και σε ότι αφορά τον ΦΠΑ, είναι υποκείμενη στον φόρο αυτόν. Αν συμβεί αυτό, θα εκδοθεί στοιχείο αυτοπαράδοσης και η απόδοση του φόρου που αναλογεί στην αξία των ως άνω περιουσιακών στοιχείων, θα καταχωρισθεί στην περιοδική δήλωση της περιόδου, εντός της οποίας έλαβε χώρα η διακοπή των εργασιών της ατομικής.

Στην περίπτωση, όμως που η εισφορά των στοιχείων της Α.Ε., πραγματοποιείται με σκοπό την συμμετοχή στο κεφάλαιο νομικού προσώπου, δεν έχουμε φορολογητέα πράξη στον ΦΠΑ. Η διάταξη της παραγράφου 4, του άρθρου 5, του Ν.2859/2000, είναι σαφής: *«Δεν θεωρείται ως παράδοση αγαθών η μεταβίβαση αγαθών επιχείρησης, ως συνόλου, κλάδου ή μέρους της, από επαχθή ή χαριστική αιτία, ή με την μορφή εισφοράς σε υφιστάμενο ή συνιστώμενο νομικό πρόσωπο»*.

Τούτο γιατί, θεωρείται ότι το νομικό πρόσωπο που αποκτά τα αγαθά (περιουσιακά στοιχεία), υπεισέρχεται ως διάδοχος στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις της ατομικής επιχείρησης που διακόπτει τις εργασίες της. Τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία θα αναγραφούν αναλυτικά στο καταστατικό της υπό σύσταση Α.Ε., ενώ η πράξη είναι εκτός πεδίου εφαρμογής του ΦΠΑ. Επισημαίνουμε ότι στις περιπτώσεις μεταβίβασης αγαθών που δεν θεωρούνται «μεταβίβαση αγαθών επιχείρησης ως συνόλου», θα οφείλεται ΦΠΑ.

Κρίσιμο σημείο πάντως, για την μη επιβολή ΦΠΑ, είναι το γεγονός ότι τόσο το φυσικό πρόσωπο που εισφέρει, όσο και το νομικό πρόσωπο που αποκτά τα αγαθά, είναι πρόσωπα υποκείμενα στον φόρο. Οποσδήποτε δε, δεν επηρεάζει ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η μεταβίβαση, δηλαδή είτε με έκδοση τιμολογίου (που στη περίπτωση του ερωτήματος, δεν μπορεί να γίνει, λόγω της διακοπής των εργασιών), είτε με αναγραφή σε ιδιωτικό συμφωνητικό.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί πως η αξία των εισφερόμενων υλικών, παγίων κ.λπ. της ατομικής, από το φυσικό πρόσωπο, ως εταιρική μερίδα, αποτιμάται από κοινού από τους εταίρους. Ωστόσο, ο προϊστάμενος της ΔΟΥ, διατηρεί το δικαίωμα της επανεκτίμησης και της αναγραφής μεγαλύτερης αξίας, στη σχετική δήλωση υπολογισμού του Φόρου στη Συγκέντρωση Κεφαλαίου, του Νόμου 1676/1986, χωρίς να επέλθουν αλλαγές στο καταστατικό.

1.5.4 Στοιχεία Λύσης Λειτουργίας Ανώνυμης Εταιρείας

Η Α.Ε. λυεται όταν παρελθεί ο χρόνος της διάρκειας για την οποία συστήθηκε, όταν η γενική συνέλευση των μετοχών το αποφασίσει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και όταν η εταιρεία πτωχεύσει. Σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. μη καταβολή του κεφαλαίου, απώλεια των 9/10 του κεφαλαίου, μη υποβολή τριών ισολογισμών κλπ.) η Διοίκηση μπορεί να ανακαλέσει την άδεια σύστασης της εταιρείας, που έτσι τίθεται υπό εκκαθάριση. Την εκκαθάριση διενεργούν οι εκκαθαριστές, που είναι όργανα της εταιρείας (Μουζουλας, 2019).

Η λύση της Α.Ε. υποκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας γνωστοποιείται στην αρμοδία ΔΟΥ. Σε περίπτωση κατά την οποία η Α.Ε. λυθηκε λόγω αποφασής της Γ.Σ. ή λόγω παροδού της διάρκειάς της η Α.Ε. αναβιώνει με απόφαση της Γ.Σ, ενώ στην περίπτωση λύσεως λόγω πτωχεύσεως, η Α.Ε. αναβιώνει εάν επήλθε αποκατάσταση ή πτωχευτικός συμβιβασμός. Το στάδιο της εκκαθάρισης ακολουθεί

τη λύση της εταιρίας (εξαιρείται η περιπτώση λύσης της εταιρείας λόγω πτωχεύσης) (Περάκης, 2014).

Σκοπος της εκκαθάρισης είναι η ρύθμιση των εκκρεμών οφειλών της εταιρίας εναντί των τρίτων δανειστών αλλά και εναντί των μετόχων, με τη ρευστοποίηση της εταιρικής περιουσίας. Η εκκαθάριση διενεργείται από τους εκκαθαριστές οι οποίοι εκλεγονται από τη Γ.Σ. Ο διορισμός των εκκαθαριστών συνεπάγεται την αυτοδικαίως παύση της εξουσίας του Διοικητικού Συμβουλίου (Παναγιώτου, 2018).

Η εκκαθάριση μιας εταιρίας οποιασδήποτε μορφής είναι μια αρκετά πολυπλοκή διαδικασία που ακολουθεί συνήθως τη λύση της. Ο χρόνος διάρκειας της εκκαθάρισης είναι νομοθετημένος μόνο στις Α.Ε., αλλά μπορεί επιμηκυνθεί σχεδόν επ' αόριστον αν τα συμφέροντα των μετόχων της επιβάλλουν κάτι τέτοιο. Σ' όλες τις άλλες εταιρίες είναι απροσδιοριστος. Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης και ανεξάρτητα από την ουσιαστική λειτουργία της, υπάρχουν αναλογως του είδους της εκκαθαριζόμενης εταιρίας διάφορες τυπικές διαδικασίες οι οποίες αν δεν τηρηθούν μπορεί να εμπλέξουν τους εκκαθαριστές και όχι μόνο, σε περιπτώσεις (Μουζουλας, 2019).

2. Κεφάλαιο Δεύτερο : Η Έννοια της Αγωγής σε μια Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) και τα Μέρη – Σημεία στα Οποία Μπορεί να Ασκηθεί και να Στοιχειοθετηθεί στις Μέρες μας

2.1 Μέρη στα Οποία Μπορεί να Στοιχειοθετηθεί η Αγωγή στις Ανώνυμες Εταιρείες

2.1.1 Διοικητικό Συμβούλιο (Board of Directors)

Η έννοια της νομικής αγωγής, μπορεί να εφαρμοσθεί και να οριοθετηθεί στα Διοικητικά Συμβούλια σε Ανώνυμες Εταιρείες. Σημειώνεται ωστόσο πως σε πολύ μικρές και μικρές μη εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά εταιρείες, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τον διορισμό ενός (1) ατόμου ως Διευθυντή – Διαχειριστή, αντί του Διοικητικού Συμβουλίου (Σινανιωτή – Μαρουδη, 2012).

Η δυνατότητα διορισμού νομικού προσώπου ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, συνεχίζει να ισχύει, αλλά για πρώτη φορά προβλέπεται ότι το φυσικό πρόσωπο που θα διοριστεί για την άσκηση των καθηκόντων του νομικού προσώπου

υπό την ιδιότητά του ως μέλους του Δ.Σ. το νομικό πρόσωπο για την εταιρική διοίκηση. Παράλειψη διορισμού φυσικού προσώπου εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τον ορισμό του νομικού προσώπου ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, συνιστά παραίτηση του νομικού προσώπου από τη θέση του ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου. Το ποσοστό του συνολικού αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζονται απευθείας από συγκεκριμένο μέτοχο(-ους) αυξάνεται στα δύο πέμπτα (2/5) (από το ένα τρίτο (1/3) που προέβλεπε ο προηγούμενος νόμος) (Ψυχομάνης, 2018).

Αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να εκλεγούν σε ορισμένες περιπτώσεις, ανεξάρτητα από το αν προβλέπεται τέτοια δυνατότητα στο καταστατικό της εταιρείας (π. του αναπληρωματικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου κ.λπ.). Τα αναπληρωματικά μέλη μπορούν να παρίστανται στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου και να αναλαμβάνουν την προεδρία κατά την κρίση του Προέδρου. Οι προϋποθέσεις εκλογής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται ρητά για πρώτη φορά (νομική ικανότητα και προϋποθέσεις που ορίζονται στο Καταστατικό). Η χρήση εταιρικής σφραγίδας δεν απαιτείται πλέον για τη δέσμευση της εταιρείας με πράξεις αντιπροσώπευσης.

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι προβλέπεται ότι σε περίπτωση μη διορισμού Προέδρου ή αναπληρωτή του, τα καθήκοντα του Προέδρου ασκούνται προσωρινά από τον μέτοχο που κατέχει τις περισσότερες μετοχές με δικαίωμα ψήφου. Καταργείται η δυνατότητα ανάθεσης του εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας σε μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου. Παρέχεται η δυνατότητα σύστασης εκτελεστικής επιτροπής στην οποία ανατίθενται αρμοδιότητες ή καθήκοντα Διοικητικού Συμβουλίου. Προβλέπεται ότι το Βιβλίο Πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να τηρείται ηλεκτρονικά και, στο βαθμό που ως προς εταιρείες μη εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά, από κοινού με το Βιβλίο Πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων.

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι περαιτέρω, προβλέπεται επίσης ότι οι υπογραφές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (ή των εκπροσώπων τους) μπορούν να αντικατασταθούν με ανταλλαγή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον προβλέπεται από το

Καταστατικό. Επανακαθορίζονται τα καθήκοντα, οι υποχρεώσεις και η μη ανταγωνιστική υποχρέωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των προσώπων στα οποία έχει ανατεθεί η διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρείας (Ροκας, 2018).

Επίσης, οι διατάξεις των Οδηγιών 2007/36/EK και 2017/828/EK για τη διαφάνεια των ενδοεταιρικών συναλλαγών, ενσωματώνονται στο ελληνικό δίκαιο μέσω του επανακαθορισμού των συμφωνιών που απαιτούν την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης. Ως προς αυτό:

α) επανακαθορίζονται τα πρόσωπα με τα οποία η εταιρεία δεν επιτρέπεται να συνάψει σύμβαση χωρίς την ειδική άδεια της Γενικής Συνέλευσης ή του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) επανακαθορίζονται οι συναλλαγές που δεν καλύπτονται από τον περιορισμό (συναλλαγές που δεν υπερβαίνουν τις συνήθεις εταιρικές συναλλαγές, συμφωνίες που αφορούν τις αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, του Γενικού Διευθυντή και του αναπληρωτή του (εάν υπάρχει) καθώς και των διοικητικών στελεχών σύμφωνα με το Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, συμφωνίες με πιστωτικά ιδρύματα βάσει μέτρων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της σταθερότητάς τους, συμφωνίες της εταιρείας με τις θυγατρικές της, είδη συναλλαγών που ορίζονται ρητά από το καταστατικό της εταιρείας κ.λπ.). Τέλος, προβλέπεται ότι οποιαδήποτε συμφωνία της εταιρείας με τα εν λόγω πρόσωπα δεν θεωρείται συνήθης ως προς τον όγκο της εάν η αξία της ανέρχεται σε δέκα τοις εκατό (10%) (ή άνω του δέκα τοις εκατό (10%) σε περίπτωση εταιρειών με μετοχές εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά) των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας σύμφωνα με τον τελευταίο δημοσιευμένο Ισολογισμό της εταιρείας ή, σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος Ισολογισμός, σύμφωνα με τον Ισολογισμό που συντάσσεται ειδικά για το σκοπό αυτό.

γ) τέλος, ρυθμίζεται ρητά η διαδικασία παροχής άδειας του Διοικητικού Συμβουλίου για τη σύναψη της συναλλαγής με το συνδεδεμένο μέρος και η δημοσιότητά της.

Επίσης, οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι η ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου επανακαθορίζεται ώστε να καλύπτει και τα πρόσωπα που εκτελούν ενέργειες διοίκησης ή εκπροσώπησης ή των οποίων η

πράξη διορισμού ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πλημμελής. Οι αξιώσεις της εταιρείας κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου λήγουν μετά την πάροδο τριετίας από την πράξη ή παράλειψη (και σε κάθε περίπτωση μετά την πάροδο δέκα ετών). Στο πλαίσιο της απαλλαγής του Διοικητικού Συμβουλίου από την ευθύνη τους για τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης, μπορεί να εγκριθεί ολόκληρη η απόδοση της διοίκησης (Μουζουλας, 2019).

Τέλος, αναμορφώνεται το πλαίσιο πληρωμής των αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου, οι διαδικασίες και οι όροι πληρωμής. Σε ό,τι αφορά τις εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά, ο νόμος προβλέπει την υποχρέωση θέσπισης Πολιτικής Αμοιβών, καθορίζοντας επίσης το ελάχιστο περιεχόμενό της, καθώς και Έκθεση Αμοιβών σε εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

2.1.2 Αγωγή με Σκοπό τη Διάλυση της Ανώνυμης Εταιρείας

Στην εν λόγω περίπτωση, οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι καταργείται η δυνατότητα υποβολής αίτησης λύσης της εταιρείας λόγω μείωσης της καθαρής θέσης της εταιρείας κάτω από το 1/10 του μετοχικού της κεφαλαίου, ενώ η λύση με δικαστική απόφαση λόγω μη κατάθεσης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο οικονομικών Οι δηλώσεις εξαρτώνται από τη μη υποβολή των καταστάσεων δύο (2) συνεχόμενων λογιστικών χρήσεων (αντί τριών (3) που προέβλεπε ο προηγούμενος νόμος). Οι λόγοι διάλυσης επεκτείνονται και περιλαμβάνουν επίσης την απόρριψη της αίτησης πτώχευσης λόγω ανεπάρκειας των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας (Περάκης, 2014).

Τέλος, το χρονικό διάστημα που μπορεί να παρασχεθεί στην εταιρεία από το δικαστήριο σε περίπτωση αίτησης λύσης της εταιρείας (που υποβάλλεται από μετόχους ή οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον) για την αποκατάσταση των λόγων λύσης μειώνεται σε τέσσερις (4) μήνες κατ' ανώτατο όριο χωρίς κάθε δυνατότητα παράτασης (από έξι (6) μήνες με δυνατότητα τριών (3) μηνών παράταση που προβλέπει ο προηγούμενος νόμος) (Μουζουλας, 2019).

2.2 Ποινικές Διατάξεις και Νομική Αγωγή για τις Ανώνυμες Επιχειρήσεις

Οι ποινικές διατάξεις και οι αγωγές για τις ανώνυμες επιχειρήσεις, αναμορφώνονται, ομαδοποιούνται και εκσυγχρονίζονται σε σχέση με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο (π.χ. παραβάσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των ελεγκτών, παραβάσεις για την ομαλή λειτουργία της εταιρείας κ.λπ.). Η πλειονότητα των παραβάσεων που προβλέπονται από το νόμο συνεπάγεται φυλάκιση ή χρηματική ποινή μέχρι 100.000 ευρώ, ενώ οι περισσότερες από τις παραβάσεις που διαπράττονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγονται και τις δύο παραπάνω κυρώσεις (Ροκας, 2018).

Τέλος, ως προς την επίλυση διαφορών, το Μονομελές Πρωτοδικείο της περιοχής όπου είναι εγγεγραμμένη η εταιρεία έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την επίλυση δικαστικών διαφορών. αυτές οι διαφορές μπορούν επίσης να υπόκεινται σε διαιτησία εάν αυτό προβλέπεται στο καταστατικό της εταιρείας.

2.3 Αγωγή για Ενδοεταιρική Ευθύνη Βάσει του Νέου Νόμου για τις Ανώνυμες Εταιρείες και όπου Μπορεί να Στοιχειοθετηθεί Σχετική Αγωγή

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μιας Ανώνυμης Εταιρείας ευθύνονται για την αποκατάσταση οποιασδήποτε ζημίας προκληθεί από πράξεις και παραλείψεις τους. Όλα τα μέλη μπορούν να ευθύνονται είτε ατομικά είτε από κοινού (και εις ολόκληρων). Το αρμόδιο Δικαστήριο μπορεί να επιμερίζει τις ευθύνες μεταξύ των μελών σύμφωνα με τα δεδομένα και τις ιδιότητες του καθενός, ατόμου (Ροκας, 2018).

Η παραγραφή των αξιώσεων της εταιρείας κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής, αλλά αναστέλλεται για όσο διάστημα έχουν την ιδιότητα αυτή. Για δέκα χρόνια το πολύ. Τι σημαίνει αυτό σε πρακτικό επίπεδο σε περίπτωση αγωγής; Εάν, για παράδειγμα, ο Διευθύνων Σύμβουλος μιας Ανώνυμης Εταιρείας «παρέβη» πριν από επτά χρόνια – κατά την άσκηση των καθηκόντων του και μεταβιβάσει την εταιρεία σήμερα (πιθανόν υπό την ιδιότητά του ως κύριος μέτοχος

και ιδιοκτήτης), η εταιρεία (υπό τη νέα της ιδιοκτησία καθεστώς) δικαιούται να ασκήσει τις αξιώσεις του εναντίον του εντός δέκα ετών από την παράνομη πράξη ή παράλειψη (Ροκας, 2018).

Η έγκριση των οικονομικών καταστάσεων, η διαχείριση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η ενδεχόμενη απαλλαγή τους από «κάθε ευθύνη» από την τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων θεωρείται ως παραίτηση. Αυτό θα «ληφθεί υπόψη», μεταξύ άλλων, από το αρμόδιο Δικαστήριο. Τα προαπαιτούμενα για την άσκηση της ενέργειας καθώς και την άσκησή της τεκμηριώνονται με σαφήνεια και επάρκεια και αναλυτικά στο νέο νόμο. Η άσκηση της εταιρικής αγωγής μπορεί να ανατεθεί από το αρμόδιο δικαστήριο (αν δεν είναι επιλογή του Διοικητικού Συμβουλίου) σε Ειδικό Εκπρόσωπο.

2.4 Νομική Αγωγή και Ποινική Ευθύνη των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου Βάσει του νέου Νόμου για τις Ανώνυμες Εταιρείες

Ο νέος νόμος αφιερώνει (και λογικά) ξεχωριστή ενότητα για την ποινική ευθύνη/ευθύνες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Η απειλή φυλάκισης για τους παραβάτες δεν προκαλεί ανησυχία, καθώς δεν αναμένεται κανένας από αυτούς να οδηγηθεί στη φυλακή – και μόνο για αυτόν τον λόγο. Ενδιαφέρον, ωστόσο, είναι οι επικείμενες οικονομικές ποινές (από 5.000 ευρώ έως 100.000 ευρώ) (Μουζουλας, 2019).

Μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι τέτοια ποσά δεν αφορούν κανέναν. Η άσκηση των καθηκόντων μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου δεν είναι ιστορία χωρίς (και) αξιομνημόνευτους εγκληματικούς κινδύνους. Θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο για τα μέλη που είτε έχουν «χάσει τις αισθήσεις τους» ή καλούνται να λάβουν αποφάσεις και να παράσχουν διαβεβαιώσεις για συγκεκριμένα θέματα (σε ψευδή, π.χ. πιστοποίηση καταβολής μετοχικού κεφαλαίου ή έγκριση οικονομικών καταστάσεων δεν είναι «απολύτως ακριβείς») για να το σκεφτείτε δύο φορές. Θεωρείται επίσης ότι θα πρέπει να επιδεικνύουν τη μέγιστη προσοχή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και να τηρούν πιστά (με τη βοήθεια κατάλληλων συμβούλων) τη νομοθεσία.

Συμπερασματικά, η αποδοχή «τιμητικής» πρότασης για ένταξη σε Διοικητικό Συμβούλιο Ανώνυμης Εταιρείας, η εξυπηρέτηση ενός καλού φίλου για τον ίδιο λόγο

(«να φτάσει στον ελάχιστο αριθμό των τριών μελών»), αλλά και η συμμετοχή στο αντίστοιχο όργανο. μιας οικογενειακής επιχείρησης- δεν είναι μια απόφαση που πρέπει να ληφθεί «ελαφριά». Όχι ότι είναι κάθε μέλος του Δ.Σ υπέθεσε ότι «δεν θα αποφύγει την παρέμβαση», αλλά είναι καλό να γνωρίζουμε ότι η (συν) άσκηση εξουσίας δεν είναι ένα απλό αφροδισιακό (Παναγιωτου, 2018).

Ωστόσο, οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι η ενδοεταιρική ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου βάσει του νέου νόμου περί Α.Ε. Η έκταση και οι προϋποθέσεις της ευθύνης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας ευθύνονται για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από πράξεις και παραλείψεις τους (άρθρο 102 παρ. 1 του Ν. 4548/2018). Δεν υπάρχει ευθύνη όταν τα μέλη μπορούν να αποδείξουν ότι επέδειξαν «μέριμνα και επιμέλεια συνετού επιχειρηματία» (άρθρο 102 παρ.2 του Ν. 4548/2018).

Επιπλέον, όταν έχουμε να κάνουμε με κοινή πράξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (π.χ. απόφαση του ΔΣ), ισχύει η αλληλέγγυα ευθύνη όλων των μελών του. Το αρμόδιο δικαστήριο διατηρεί το δικαίωμα να καταμερίσει την ευθύνη καθενός από τα εμπλεκόμενα μέρη, αλλά και να ρυθμίσει το δικαίωμα αναγωγής (υποκατάσταση) μεταξύ τους (άρθρο 102 παρ. 3 του Ν. 4548/2018). Θεωρείται ότι δεν υφίσταται ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου όταν κατά βάση καταφέρουν να αποδείξουν ότι οι πράξεις ή οι παραλείψεις τους: (α) βασίζονται σε προηγούμενη νόμιμη απόφαση της ΓΣ ή (β) αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση που ελήφθη στο καλή τη πίστη, με βάση επαρκή στοιχεία και αποκλειστικά με βάση το εταιρικό συμφέρον, καθώς και (γ) βασίζονται σε εισήγηση ανεξάρτητου οργάνου ή επιτροπής (άρθρο 102 παρ.4 του Ν. 4548/2018).

2.5 Νομική Αγωγή ως προς τον Περιορισμό των Απαιτήσεων της ΑΕ και η Παραίτησή της από Αυτές

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι η παραγραφή των αξιώσεων της Ανώνυμης Εταιρείας κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής και αναστέλλεται για όσο διάστημα παραμένει η ιδιότητα μέλους. Σε κάθε περίπτωση επέρχεται μετά από μια δεκαετία (άρθρο 102 παρ. 6 του Ν. 4548/2018). Είναι δυνατή η παραίτηση Ανώνυμης Εταιρείας από τις αξιώσεις της κατά των μελών

του Διοικητικού της Συμβουλίου μετά από δύο χρόνια και με υποχρεωτική σύμφωνη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης, εφόσον δεν υπάρχει ανακοπή του 10% του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρο 102 παρ. 7 του Ν. 4548/2018). Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία άσκησης των απαιτήσεων της Εταιρείας κατά των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου. Η εμπλοκή των μετόχων

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ασκεί τις απαιτήσεις της εταιρείας σε βάρος των υπόχρεων για αποζημίωση μελών, «εξισορροπώντας το εταιρικό συμφέρον». Σε κάθε περίπτωση, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούνται να παρέχουν επαρκείς εξηγήσεις στους μετόχους όταν αυτοί δεν εκπληρώνουν τη συγκεκριμένη υποχρέωσή τους (άρθρο 103 του Ν. 4548/2018). Οι μέτοχοι της εταιρείας που έχουν αποκτήσει ποσοστό άνω του 5% του μετοχικού κεφαλαίου σε εξάμηνη περίοδο δικαιούνται να υποβάλουν αίτημα στο Διοικητικό Συμβούλιο για την άσκηση απαιτήσεων κατά των μελών του (άρθρο 104 παρ. 1 του Ν. 4548 /2018). Παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία για την τεκμηρίωση της ζημίας και παρέχουν τουλάχιστον ένα μήνα για την αξιολόγηση και τη λήψη της αντίστοιχης απόφασης (άρθρο 104 παρ.2 του ν. 4548/2018).

Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει μια τέτοια απόφαση μετά από ακρόαση των διορισμένων μελών, χωρίς όμως το δικαίωμα ψήφου των ενδιαφερομένων. Αν τα λοιπά μέλη δεν βρίσκονται σε απαρτία, θεωρείται ότι δεν λαμβάνεται απόφαση (άρθρο 104 παρ.3 του Ν. 4548/2018). Όταν το αίτημα για την άσκηση της εταιρικής πράξης υποβάλλεται από την πλειοψηφία των μετόχων, η άσκηση της είναι υποχρεωτική για το Διοικητικό Συμβούλιο (άρθρο 104 παρ. 4 του Ν. 4548/2018).

Η πλειοψηφία των μετόχων που έχουν υποβάλει αίτημα στο Διοικητικό Συμβούλιο για εταιρική πράξη δικαιούνται να προσφύγουν στο αρμόδιο δικαστήριο όταν: (α) απορριφθεί το αίτημά τους. β) λήγει η προβλεπόμενη για αξιολόγηση περίοδος· (γ) λήγει μια περίοδος τεσσάρων μηνών από την απόφαση για την εταιρική πράξη. (δ) το Διοικητικό Συμβούλιο δεν μπόρεσε να λάβει απόφαση ή (ε) προθεσμία δύο μηνών χωρίς να ασκήσει καμία ενέργεια εάν το αίτημα υποβλήθηκε από την πλειοψηφία των μετόχων έχει λήξει (άρθρο 105 παρ. 1 του Ν. 4548/2018).

Το αρμόδιο δικαστήριο αποδέχεται το αίτημα του μετόχου όταν δεν υπάρχει υπέρτερο συμφέρον για τη μη άσκηση της αξίωσης. Στην περίπτωση αυτή ορίζει

Ειδικό (και ενδεχομένως και Αναπληρωτή) Εκπρόσωπο για την άσκηση εταιρικής δράσης (άρθρο 105 παρ.2 του Ν. 4548/2018). Ωστόσο, αναφέρεται κι ο Ειδικός Αντιπρόσωπος για την υποβολή της εταιρικής αξίωσης. Ο Ειδικός Αντιπρόσωπος: (α) έχει την ειδική και αποκλειστική εξουσία να ασκεί την αγωγή, αλλά και να διεξάγει τη διαδικασία έγκαιρα και επιμελώς, (β) έχει πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία, έγγραφα και πληροφορίες, (γ) δεσμεύεται από την ιστορική νομική βάση της απόφασης. Το Δικαστήριο μπορεί να του επιδικάσει εύλογη αμοιβή (άρθρο 105 παρ.4 και 5 του Ν. 4548/2018).

Ο Ειδικός Αντιπρόσωπος, μετά τον διορισμό του, μπορεί να καταλήξει σε αρνητική απόφαση με τη ρέγκα ιδ στην ευθύνη των ορισθέντων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο και τους μετόχους που έχουν ζητήσει τη σχετική ενέργεια. Οι μέτοχοι αυτοί δύνανται, ωστόσο, να επαναφερθούν με νέα αίτηση (άρθρο 105 παρ.6 του Ν. 4548/2018). Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης σε πρώτο βαθμό, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί, μετά από εισήγηση του Ειδικού Εκπροσώπου, να παραιτηθεί από το δικαίωμα προσφυγής (άρθρο 105 παρ.7 του Ν. 4548/2018).

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι την αναστολή των περιορισμών και των δαπανών που σχετίζονται με τις αντίστοιχες δοκιμές. Η υποβολή αιτήματος των μετόχων προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την επιβολή εταιρικών απαιτήσεων αναστέλλει, γενικά, τους περιορισμούς (άρθρο 106 παρ. 1 του Ν. 4548/2018). Τα έξοδα της δίκης για τον διορισμό του Ειδικού Εκπροσώπου, η δίκη κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και κάθε αμοιβή βαρύνουν την εταιρεία (άρθρο 106 παρ. 3 Ν. 4548/2018).

2.6 Αγωγή για Άμεση Ζημία Τρίτων από Αράξεις ή Παραλείψεις Μελών του Δ.Σ

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι οι διατάξεις του Ν. 4548/2018 για την ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν επηρεάζουν ούτε περιορίζουν την ευθύνη τους για αξιώσεις που απορρέουν από άμεση ζημία σε μετόχους ή τρίτα πρόσωπα που υπέστησαν από τους (των μελών του το Διοικητικό Συμβούλιο) ενέργειες ή παραλείψεις. Επίσης δεν επηρεάζουν την ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου έναντι των εταιρικών πιστωτών κατά τη διάταξη του άρθρου 98 του Πτωχευτικού Κώδικα (παραλείψη υποβολής αίτησης πτώχευσης της

ανώνυμης εταιρείας, καθώς και πρόκληση η αναστολή πληρωμών από δόλο ή βαριά αμέλεια των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου) – (άρθρο 107 παρ. 3 του Ν. 4548/2018).

Επίσης, η Γενική Συνέλευση έχει τη δυνατότητα να εγκρίνει τη συνολική διαχείριση από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της και να τα απαλλάσσει από «κάθε ευθύνη». Ωστόσο, η έγκριση αυτή –όταν και εφόσον παρέχεται– ΔΕΝ θεωρείται ως παραίτηση από αξιώσεις από την εταιρεία (για την ορθή παραίτηση ισχύει το άρθρο 102 παρ. 7).

Μια τέτοια έγκριση εκτιμάται «ανάλογα» (ό,τι και αν σημαίνει αυτό) από το Δικαστήριο που μπορεί να επιληφθεί στο μέλλον κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 108 παρ.1 του Ν. 4548/2018). Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συμμετέχουν στην ψηφοφορία για την έγκριση της γενικής διοίκησης καθώς και υπάλληλοι της Ανώνυμης Εταιρείας με τις δικές τους μετοχές και με τις μετοχές που εκπροσωπούν, εφόσον τους έχουν δοθεί ρητές και συγκεκριμένες οδηγίες ψήφου. (άρθρο 108 παρ. 2 Ν. 4548/2018).

Επίσης, η ποινική ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου βάσει του Νόμου για τις Ανώνυμες Εταιρείες. Υπάρχει απειλή φυλάκισης και χρηματική ποινή από 10.000 ευρώ έως 100.000 ευρώ όταν γίνεται εν γνώσει σας ψευδής ή παραπλανητική δήλωση στον κοινό ιδρυτή, από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή από τον διευθυντή της εταιρείας σχετικά με (α) την κάλυψη. ή καταβολή του κεφαλαίου? (β) στοιχεία της εταιρείας με ουσιώδη επιρροή στις εταιρικές υποθέσεις – για σκοπούς εγγραφής σε τίτλους που εκδίδονται από την εταιρεία.

2.7 Αγωγή για Παραβάσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 177 Ν. 4548/2018)

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι υπάρχει απειλή φυλάκισης και χρηματική ποινή από 10.000 ευρώ έως 100.000 ευρώ για μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που:

(α) Συντάσσει ή εγκρίνει (εν γνώσει του) ανακριβείς ή παραπλανητικές οικονομικές καταστάσεις ή τις συντάσσει κατά παράβαση του νόμου ως προς το περιεχόμενό τους.

(β) Διανέμει κέρδη ή άλλα οφέλη σε μετόχους ή τρίτα μέρη που δεν προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ή χωρίς σύνταξη οικονομικών καταστάσεων ή με βάση (εν γνώσει) ανακριβείς, παραπλανητικές ή οικονομικές καταστάσεις που έχουν συνταχθεί κατά παράβαση του νόμου.

(γ) Αποκτά εξαγοραστικές μετοχές κατά παράβαση της σχετικής διάταξης (άρθρο 39).

(δ) Προκαλεί την απόκτηση από την εταιρεία ιδίων μετοχών (ή μετοχών της μητρικής της) ή εγγυήσεων (της δικής της ή της μητρικής εταιρείας) κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων (άρθρο 48, 49, 52 ή 57).

(ε) Παρέχει προκαταβολή, δάνειο ή εγγύηση (κατά παράβαση του άρθρου 51) είτε χρεώνοντας την εταιρεία με σκοπό την απόκτηση μετοχών της εταιρείας σε τρίτο είτε χρεώνοντας τη θυγατρική της με σκοπό την απόκτηση μετοχών από τρίτο της μητρικής της εταιρείας.

(στ) Συντάσσει (εν γνώσει του) ανακριβή ή ελλιπή έκθεση διαχείρισης ή άλλες νόμιμες ετήσιες εκθέσεις.

Στις παραβάσεις σχετικά με την εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας (άρθρο 179 Ν. 4548/2018), απειλείται φυλάκιση έως τριών ετών ή χρηματική ποινή από 5.000 € έως 50.000 €:

(α) Σε όποιον συνάπτει σύμβαση για λογαριασμό της εταιρείας χωρίς την προηγούμενη εξουσιοδότηση που απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 100. (Το αδίκημα θα τερματιστεί εάν στη συνέχεια χορηγηθεί η απαραίτητη εξουσιοδότηση)

(β) Στο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που παραβιάζει την υποχρέωση βεβαίωσης καταβολής κεφαλαίου εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 20 ή κάνει ψευδή βεβαίωση.

(γ) Στο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που δεν συντάσσει ή συντάσσει μετά τη λήξη της προθεσμίας: τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, την ετήσια έκθεση διαχείρισης, την ενοποιημένη ετήσια έκθεση διαχείρισης ή την πολιτική αποδοχών, την έκθεση μισθοδοσίας ή άλλη ετήσια έκθεση που προβλέπει ο νόμος.

(δ) Στο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που παραβιάζει την υποχρέωση αναπροσαρμογής του μετοχικού κεφαλαίου

(ε) Σε όποιον παρεμποδίζει τον έλεγχο της εταιρείας από τους ορκωτούς ελεγκτές ή ελεγκτές που ορίζονται για τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου ή δεν παρέχει στους ελεγκτές τις πληροφορίες, υποχρεούται να παρέχει.

Στις παραβάσεις που αφορούν τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και των ομολογιούχων (άρθρο 180 του ν. 4548/2018), απειλείται πρόστιμο από 5.000 € έως 15.000 € (Μουζουλας, 2019):

(α) Για κάθε πρόσωπο που παραλείπει να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων ή Ομολογιούχων ή να συμπεριλάβει συγκεκριμένο θέμα στην Ημερήσια Διάταξη κατά παράβαση του νόμου ή του προγράμματος έκδοσης ομολόγων.

(β) Για κάθε πρόσωπο που εν γνώσει του συμμετέχει ή ψηφίζει, χωρίς δικαίωμα, σε Γενική Συνέλευση Μετόχων ή Ομολογιούχων.

(γ) Για το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που παραβαίνει την υποχρέωση παροχής πληροφοριών στους μετόχους.

Τέλος, οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι στις ποινικές και διοικητικές κυρώσεις (άρθρο 181 Ν. 4548/2018), η επιβολή κυρώσεων δεν αποκλείει, βάσει της διάταξης αυτής, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Αυτό σημαίνει απλώς ότι, κατά τη διάρκεια ορισμένων ποινικών διαδικασιών, είναι δυνατό να επιβληθούν κυρώσεις σε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά ενδέχεται να ακολουθήσουν τυχόν διοικητικές κυρώσεις (Ψυχομάνης, 2018).

2.8 Ζητήματα που Μπορούν να Προκύψουν με τη Νομική Αγωγή στις Ανώνυμες Εταιρείες και την Εκκαθάριση των Επιχειρήσεων

2.8.1 Μηχανισμός εγκαίρης προειδοποίησης ✓ Εισάγεται Ηλεκτρονικός Μηχανισμός Εγκαίρης Προειδοποίησης οφειλετών τριών (3) επιπέδων κινδύνου αφερεγγυότητας, χαμηλού-μετρίου- υψηλού, για φυσικά και νομικά πρόσωπα, ο οποίος εποπτεύεται από την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Το εν λόγω εργαλείο θα μπορεί να εντοπίζει περιστάσεις που μπορούν να καταστήσουν

τον οφειλετη αφερεγγυο και να του επισημεινει την ανάγκη άμεσης λήψης μετρων για την αποφυγή της αφερεγγυότητας.

- ✓ Με την ολοκλήρωση της υπαγωγής στον Ηλεκτρονικο Μηχανισμο Εγκαιρης Προειδοποίησης και εφόσον καταταχθούν σε επιπεδο κινδυνου μετριο ή υψηλο, οι οφειλετες μπορούν να απευθυνθούν σε συγκεκριμενους φορεις για τη λήψη δωρεάν εξειδικευμενων υπηρεσιων (π.χ. νομικων, συμβουλευτικων κλπ.) που θα τον βοηθήσουν να αντιμετωπισει τον κινδυνο αφερεγγυοτητας. Ειδικότερα, οι υπηρεσιες αυτες παρεχονται: (α) απο τα Κεντρα Εξυπηρετησης Δανειοληπτων και τα Γραφεια Εξυπηρετησης Δανειοληπτων της περιφερειας της μονιμης κατοικιας του οφειλετη στις περιπτώσεις οφειλετων φυσικων προσωπων που δεν αποκτουν εισοδημα απο επιχειρηματική δραστηριότητα ή ελευθερο επάγγελμα και (β) απο τα οικεια Επαγγελματικά Επιμελητήρια, τους οικειους Επαγγελματικούς Συλλογους ή τα Ινστιτούτα Θεσμικων Κοινωνικων Εταιρων για τις περιπτώσεις οφειλετων φυσικων προσωπων που αποκτουν εισοδημα απο επιχειρηματική δραστηριότητα ή ελευθερο επάγγελμα ή οφειλετων νομικων προσωπων.

2.8.2 Εξωδικαστικός μηχανισμός ρυθμισης οφειλων (Ν. 4738/2020/ΦΕΚ Α 207/27.10.2020) ✓ Θεσπίζεται νεα διαδικασία εξωδικαστικου μηχανισμου ρυθμισης οφειλων, η οποια αποσκοπει να λειτουργήσει ως πρωτη ευκαιρια αποτροπής της

οικονομικής αδυναμιας και της υπερχρεωσης και αφορά νομικά και φυσικά προσωπα με πτωχευτική ικανοτητα, δηλαδή με βάση τις νεες διατάξεις ακομη και προσωπα που δεν ασκουν επιχειρηματική δραστηριότητα ή ελευθερο επάγγελμα ✓

Ο εξωδικαστικος μηχανισμος ρυθμισης οφειλων συνιστά διαδικασία πολυμερους διαπραγμάτευσης μεταξυ του οφειλετη, των χρηματοδοτικων ιδρυμάτων, του Δημοσιου και των Φορεων Κοινωνικής Ασφάλισης, μεσω ηλεκτρονικής πλατφορμας που θα αναπτυχθει. Ο οφειλετης δυναται να αιτηθει την υπαγωγή του στον εν λογω μηχανισμο για την ρυθμιση των ληξιπροθεσμων οφειλων του προς τους πιστωτες του. Κατ' εξαιρεση, ο οφειλετης δυναται να αιτηθει την ρυθμιση και εξυπηρετουμενων ή ενήμερων οφειλων, εφοσον αποδεικνυει επιδεινωση της οικονομικής του κατάστασης σε ποσοστο τουλάχιστον 20%, με βάση τα κριτήρια που θα καθοριστουν με κοινή αποφαση των Υπουργων Οικονομικων, Ανάπτυξης και Επενδυσεων, και Εργασιας και Κοινωνικων Ασφαλισεων. Εφοσον επελθει συμφωνια, συνάπτεται η συμφωνια αναδιάρθρωσης εντος αποσβεστικής προθεσμιας δυο (2) μηνων.

- ✓ Προβλεπεται, υπο προϋποθεσεις, η χορήγηση επιδοτησης δοσεων για πεντε (5) ετη, προς τους ευάλωτους οφειλετες, οι οποιοι εχουν εξυπηρετουμενες ή ρυθμισμενες οφειλες, για την εξυπηρετηση των δανειων τους με εξασφάλιση κυρια κατοικια.

2.8.3 Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης (Ν. 4738/2020/ΦΕΚ Α

207/27.10.2020) ✓ Αφορά μονο προσωπα που ασκουν επιχειρηματική δραστηριότητα.

- ✓ Οι πιστωτες ομαδοποιουνται πλεον σε πιστωτες με απαιτήσεις που εχουν ειδικά προνομια και σε πιστωτες με λοιπες απαιτήσεις (ανεγγυοι πιστωτες και πιστωτες με γενικά προνομια). Για τη συναψη συμφωνιας, απαιτειται η συναινεση του 50 % κάθε κατηγοριας, με δυνατοτητα παράκαμψης των εν λογω πλειοψηφιων υπο προϋποθεσεις. Η παροχή της συναινεσης των πιστωτων γινεται και μεσω ηλεκτρονικής ψηφοφοριας.
- ✓ Το Δημοσιο συναινει στη συναψη συμφωνιας εξυγίανσης υπογράφοντας τη συμφωνια με τους ιδιους ορους και με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια με βάση τα οποια θα συναινουσε υπο τις αυτες συνθήκες ιδιωτης πιστωτής, ενω κρισιμος παράγοντας ειναι η χειροτερευση ή μη της θεσης του Δημοσιου στο σενάριο της συμφωνιας εξυγίανσης σε σχεση με το σενάριο της πτωχευσης. Υπο ορισμενες προϋποθεσεις, το Δημοσιο τεκμαιρεται οτι συναινει σε συμφωνια εξυγίανσης, ακομα και αν δεν την υπογράφει.
- ✓ Η συμφωνια εξυγίανσης, που εχει συναφθει μονο απο τους πιστωτες χωρις τη συμπραξη του οφειλετη, μπορει να επικυρωθει υπο ορισμενες προϋποθεσεις (π.χ. σε περιπτωση μη δημοσιευσης οικονομικων καταστάσεων για δυο χρήσεις, κλπ.).
- ✓ Σε περιπτωση νομικων προσωπων, δινεται η δυνατοτητα παράκαμψης της συναινεσης των εταιρων/μετοχων για τη συναψη της συμφωνιας εξυγίανσης και ιδιως για την μεταβιβαση της εταιρικής περιουσιας ή κλάδου της επιχειρησης, κατά παρεκκλιση τυχον αντιθετης καταστατικής προβλεψης, υπο τις προϋποθεσεις που οριζει ο νεος νομος.

2.8.4 Πτωχευση (Ν. 4738/2020/ΦΕΚ Α 207/27.10.2020) ✓ Πτωχευτική ικανοτητα εχει πλεον κάθε φυσικο προσωπο ανεξάρτητα αν εχει εμπορική ιδιοτητα, καθως και τα νομικά προσωπα που επιδιωκουν οικονομικο σκοπο.

- ✓ Εισάγεται ποσοτικό και ποιοτικό τεκμήριο για τη διάγνωση της παύσης πληρωμών του οφειλετή για την διευκόλυνση της δικαστικής κρίσης.
- ✓ Στην πτωχευτική περιουσία ανήκουν και τα εισοδήματα του οφειλετή- φυσικού προσώπου που υπερβαίνουν τις ευλογές δαπάνες διαβίωσης.
- ✓ Δίνεται η δυνατότητα για σωρευση αιτήματος πιστωτών για την εκκαθάριση των στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας κατ' ιδίαν ή σε λειτουργικά συνολα.
- ✓ Η κήρυξη της πτωχεύσης συνεπάγεται την αυτοματη και αζήμια λύση των εκκρεμών και διαρκών συμβάσεων, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κήρυξη της πτωχεύσης, εκτός αν ο συνδικός κρίνει ότι αυτές εξυπηρετούν την πτωχεύση. Το ίδιο ισχύει και ως προς τις συμβάσεις εργασίας, εκτός αν ο συνδικός μέσα σε εξήντα (60) μέρες, αιτηθεί τη «συνεχισή τους», μέσω κατάρτισης νέων συμβάσεων με τους εργαζομένους με τους ίδιους όρους που ισχύαν πριν την κήρυξη της πτωχεύσης.
- ✓ Αποσυνδέεται η ρευστοποίηση του ενεργητικού από την επαλήθευση των πιστώσεων, εφόσον πιστωτές που δεν ανήγγειλαν εμπροθεσμως την απαιτήσή τους και ασκούν ανακοπή, δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε διανομές που έχουν ήδη διαταχθεί.
- ✓ Διεξάγονται μόνο ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί.
- ✓ Η τιμή πρώτης προσφοράς στους πλειστηριασμούς καθορίζεται από τη μέση τιμή των εκτιμήσεων δύο πιστοποιημένων εκτιμητών, ενώ προβλέπεται η αυτοματη αναπροσαρμογή της στις διαδικασίες πλειστηριασμού, εφόσον οι τελευταίοι αναδειχθούν άγονοι, ακόμα και διενέργεια πλειστηριασμού χωρίς τιμή πρώτης προσφοράς. Δεν προβλέπεται ανακοπή ή άλλο ενδικο βοήθημα ή μέσο κατά του προσδιορισμού της τιμής πρώτης προσφοράς.
- ✓ Επιταχύνονται οι διαδικασίες της πτωχευτικής εκκαθάρισης, ενώ η πτωχεύση περατώνεται αυτοδικαίως σε πέντε (5) χρόνια από την κήρυξή της.
- ✓ Η κήρυξη της πτωχεύσης με αντικείμενο την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνολών αυτής δεν αποτελεί λόγο ανάκλησης διοικητικών αδειών.

2.8.5 Απαλλαγή οφειλετή (Ν. 4738/2020/ΦΕΚ Α 207/27.10.2020) ✓ Προβλέπεται η αυτοδικαίη απαλλαγή του οφειλετή από τα χρέη του εντός τριών (3) ετών από την

κήρυξη της πτωχευσης ή υπο προϋποθέσεις (π.χ. απώλεια κυρίας κατοικίας κλπ.) εντός ενός (1) έτους απο την κήρυξη της πτωχευσης με δικαίωμα προσφυγής οποιου έχει εννομο συμφερον (π.χ. σε περίπτωση άσκησης ποινικής διώξης ή καταδικής οφειλετη για κακουργηματική πράξη απάτης, υπεξαίρεσης κλπ, δολίας προκλήσης πτωχευσης, δολίας αποκρυψης εισοδημάτων κλπ).

✓ Οι εκπροσωποι νομικων προσωπων, εφοσον ενήργησαν καλοπιστα απαλλάσσονται απο την ευθυνη για χρεη που προεκυψαν εντος της υποπτης περιόδου ή στη διάρκεια των 12 μηνων που προηγήθηκαν αυτής. Η απαλλαγή επερχεται με την πάροδο τριάντα εξι (36) μηνων απο την υποβολή της αιτησης πτωχευσης, ή εικοσι τεσσάρων (24) μηνων απο την κήρυξη της πτωχευσης ή την καταχωρισή της στο μητρωο, οποιο απο τα δυο προηγηθει χρονικά, εφοσον μεσα σε αυτο το χρονικο διάστημα δεν εχει κατατεθει απο οποιοδήποτε εχει εννομο συμφερον προσφυγή κατά της απαλλαγής. Ο νομος τιθεται σε ισχυ απο 1.1.2021, οταν και καταργειται ο Πτωχευτικος Κωδικας, οπως ισχυει σήμερα, οι ν. 3869/2010 (νομος Κατσελη), 4307/2014 (νομος περι ειδικής εκκαθάρισης) και λοιπες ειδικες διατάξεις.

2.8.6 Χρήση του Άρθρου 44 του Νόμου 4378/2020

Για τις συμφωνίες εξυγίανσης που συνάπτουν ο οφειλέτης και οι πιστωτές του, η αίτηση επικύρωσής τους από το δικαστήριο υποβάλλεται από τον οφειλέτη ή από συμβαλλόμενο πιστωτή. Σε περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται μόνο από τους πιστωτές του οφειλέτη, η αίτηση υποβάλλεται από οποιονδήποτε από τους συμβαλλόμενους πιστωτές. Με την επιφύλαξη του ν.3301/2004 (Α' 263), η υποβολή αίτησης του άρθρου αυτού, η αποδοχή του καθώς και η υποβολή αίτησης. Ο σύνδικος λαμβάνει γνώση των επιστολών, των φαξ και των μηνυμάτων μέσω e-mail που απευθύνεται στον οφειλέτη, εάν κατά τη γνώμη του σχετίζονται με την αφερεγγυότητα. Ο σύνδικος παραδίδει στον οφειλέτη όλες τις επιστολές κ.λπ. που δεν σχετίζονται με την αφερεγγυότητα και υποχρεούται σε κάθε περίπτωση να τηρεί το απόρρητο, διαφορετικά τιμωρείται κατά το άρθρο 371 ΠΚ.

Επίλογος – Συμπεράσματα

Αναφερόμενοι σχετικά στον ορισμό της σύστασης μιας Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.), θα λέγαμε πως ο θεσμός της Α.Ε. σχετίζεται ουσιαστικά με το εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης το οποίο διαιρείται σε ίσοποσα τμήματα που αντιπροσωπεύονται από τίτλους (μετοχές) οι οποίοι μπορούν να μεταβιβασθούν, ενώ κάθε εταίρος ευθύνεται μέχρι του ποσού της εισφοράς του.

Από τη στιγμή που οι μέτοχοι μιας Α.Ε. επιχείρησης έχουν αποφασίσει για την επωνυμία της και τον διακριτικό της τίτλος, είναι αναγκαίο να πληροφορηθεί το επιμελητήριο στο οποίο υπάγεται για το γεγονός αυτό και να βεβαιωθεί ότι ο τίτλος αυτός δεν ανήκει σε κάποια άλλη επιχείρηση. Επίσης πρέπει η όποια συστασή της να είναι συμφωνεί με τη απαίτηση του Νόμου. Στο Επιμελητήριο θα συμπληρωθεί μια αίτηση και θα πληρωθεί ένα παράβολο των 5 ευρώ.

Σε περίπτωση που τόσο η επωνυμία όσο και ο διακριτικός τίτλος της Α.Ε. είναι αποδεκτά, θα δοθεί μια βεβαίωση και ένας αύξων αριθμός ώστε να κρατηθεί η επωνυμία. Ο αριθμός αυτός έχει ισχύει για 2 μήνες. Στην αντίθετη περίπτωση όπου η επιλεγμένη επωνυμία ήδη χρησιμοποιείται από κάποια άλλη εταιρεία ή δεν συμβαδίζει με τις απαιτήσεις του Νόμου, τότε είναι απαραίτητο να επιλεγθεί νέα επωνυμία και το Σχέδιο του Καταστατικού να προσαρμοστεί αναλόγως.

Δεν είναι υποχρεωτικό το Σχέδιο της Προέγκρισης της Επωνυμίας αλλά παρ'όλα αυτά είναι χρήσιμο να έχει τακτοποιηθεί πριν από τη σύνταξη και την υπογραφή του καταστατικού. Με αυτό τον τρόπο βεβαιώνεται ότι η επιλεγμένη επωνυμία είναι αποδεκτή και οι όποιες αλλαγές στο καταστατικό δεν χρειάζονται σχετικά.

Η επιχειρησιακή συγκροτηση με μορφή Α.Ε. παρέχει μεγαλύτερη ευχέρεια συγκεντρώσεως κεφαλαίων έναντι της ατομικής ή ΕΠΕ, Ο.Ε., Ε.Ε. επιχείρησης, ενώ υστερεί όσον αφορά στην ταχύτητα λήψεως αποφάσεων. Θα ήταν όμως δυνατό να αμφισβητηθεί αν ο βαθμός ταχύτητας λήψεως αποφάσεων είναι αποφασιστικό κριτήριο πλεονεκτικής θέσεως της ατομικής επιχείρησης έναντι της Α.Ε. με τις συγχρονες συνθήκες οικονομικής προόδου και τεχνικής.

Εξάλλου, κριτήριο επιτυχίας δεν αποτελεί η ταχύτητα λήψεως αποφάσεως αλλά η ταχύτητα λήψεως σωστής αποφάσεως, όπως ακριβώς δεν είναι η απλή πώληση που χαρακτηρίζει την επιτυχία αλλά η αποτελεσματική πώληση. Έτσι θα ήταν δυνατό να τεθεί ως κριτήριο και να καταλογισθεί ως πλεονεκτήμα ή μειονεκτήμα της μιας ή της άλλης μορφής επιχειρησιακής συγκροτήσεως, ατομικής ή εταιρικής, η ευχέρεια που διαθέτει κάθε μορφή για λήψη ορθής αλλά και σχετικά γρήγορης αποφάσεως.

Η Α.Ε. λυεται όταν παρέλθει ο χρόνος της διάρκειας για την οποία συστήθηκε, όταν η γενική συνέλευση των μετοχών το αποφασίσει με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και όταν η εταιρεία πτωχεύσει. Σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. μη καταβολή του κεφαλαίου, απώλεια των 9/10 του κεφαλαίου, μη υποβολή τριών ισολογισμών κλπ.) η Διοίκηση μπορεί να ανακαλέσει την άδεια συστάσεως της εταιρείας, που έτσι τίθεται υπό εκκαθάριση. Την εκκαθάριση διενεργούν οι εκκαθαριστές, που είναι όργανα της εταιρείας (Μουζουλας, 2019).

Η λύση της Α.Ε. υποκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας γνωστοποιείται στην αρμοδία ΔΟΥ. Σε περίπτωση κατά την οποία η Α.Ε. λυθηκε λόγω αποφασής της Γ.Σ. ή λόγω παροδου της διάρκειάς της η Α.Ε. αναβιώνει με απόφαση της Γ.Σ, ενώ στην περίπτωση λύσεως λόγω πτωχεύσεως, η Α.Ε. αναβιώνει εάν επήλθε αποκατάσταση ή πτωχευτικός συμβιβασμός. Το στάδιο της εκκαθάρισης ακολουθεί τη λύση της εταιρείας (εξαιρείται η περίπτωση λύσεως της εταιρείας λόγω πτωχεύσεως).

Η έννοια της νομικής αγωγής, μπορεί να εφαρμοσθεί και να οριοθετηθεί στα Διοικητικά Συμβούλια σε Ανώνυμες Εταιρείες. Σημειώνεται ωστόσο πως σε πολύ μικρές και μικρές μη εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά εταιρείες, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τον διορισμό ενός (1) ατόμου ως Διευθυντή – Διαχειριστή, αντί του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην εν λόγω περίπτωση, οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι καταργείται η δυνατότητα υποβολής αίτησης λύσης της εταιρείας λόγω μείωσης της καθαρής θέσης της εταιρείας κάτω από το 1/10 του μετοχικού της κεφαλαίου, ενώ η λύση με δικαστική απόφαση λόγω μη κατάθεσης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο οικονομικών. Οι δηλώσεις εξαρτώνται από τη μη υποβολή των καταστάσεων δύο (2)

συνεχόμενων λογιστικών χρήσεων (αντί τριών (3) που προέβλεπε ο προηγούμενος νόμος). Οι λόγοι διάλυσης επεκτείνονται και περιλαμβάνουν επίσης την απόρριψη της αίτησης πτώχευσης λόγω ανεπάρκειας των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας.

Οι ποινικές διατάξεις και οι αγωγές για τις ανώνυμες επιχειρήσεις, αναμορφώνονται, ομαδοποιούνται και εκσυγχρονίζονται σε σχέση με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο (π.χ. παραβάσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των ελεγκτών, παραβάσεις για την ομαλή λειτουργία της εταιρείας κ.λπ.). Η πλειονότητα των παραβάσεων που προβλέπονται από το νόμο συνεπάγεται φυλάκιση ή χρηματική ποινή μέχρι 100.000 ευρώ, ενώ οι περισσότερες από τις παραβάσεις που διαπράττονται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγονται και τις δύο παραπάνω κυρώσεις.

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μιας Ανώνυμης Εταιρείας ευθύνονται για την αποκατάσταση οποιασδήποτε ζημίας προκληθεί από πράξεις και παραλείψεις τους. Όλα τα μέλη μπορούν να ευθύνονται είτε ατομικά είτε από κοινού (και εις ολόκληρων). Το αρμόδιο Δικαστήριο μπορεί να επιμερίζει τις ευθύνες μεταξύ των μελών σύμφωνα με τα δεδομένα και τις ιδιότητες του καθενός, ατόμου.

Ο νέος νόμος αφιερώνει (και λογικά) ξεχωριστή ενότητα για την ποινική ευθύνη/ευθύνες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Η απειλή φυλάκισης για τους παραβάτες δεν προκαλεί ανησυχία, καθώς δεν αναμένεται κανένας από αυτούς να οδηγηθεί στη φυλακή – και μόνο για αυτόν τον λόγο. Ενδιαφέρον, ωστόσο, είναι οι επικείμενες οικονομικές ποινές (από 5.000 ευρώ έως 100.000 ευρώ).

Μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι τέτοια ποσά δεν αφορούν κανέναν. Η άσκηση των καθηκόντων μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου δεν είναι ιστορία χωρίς (και) αξιομνημόνευτους εγκληματικούς κινδύνους. Θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο για τα μέλη που είτε έχουν «χάσει τις αισθήσεις τους» ή καλούνται να λάβουν αποφάσεις και να παράσχουν διαβεβαιώσεις για συγκεκριμένα θέματα (σε ψευδή, π.χ. πιστοποίηση καταβολής μετοχικού κεφαλαίου ή έγκριση οικονομικών καταστάσεων δεν είναι «απολύτως ακριβείς») για να το σκεφτείτε δύο φορές. Θεωρείται επίσης ότι

θα πρέπει να επιδεικνύουν τη μέγιστη προσοχή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και να τηρούν πιστά (με τη βοήθεια κατάλληλων συμβούλων) τη νομοθεσία.

Ωστόσο, οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι η ενδοεταιρική ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου βάσει του νέου νόμου περί Α.Ε. Η έκταση και οι προϋποθέσεις της ευθύνης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας ευθύνονται για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από πράξεις και παραλείψεις τους (άρθρο 102 παρ. 1 του Ν. 4548/2018). Δεν υπάρχει ευθύνη όταν τα μέλη μπορούν να αποδείξουν ότι επέδειξαν «μέριμνα και επιμέλεια συνετού επιχειρηματία» (άρθρο 102 παρ.2 του Ν. 4548/2018).

Οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι η παραγραφή των αξιώσεων της Ανώνυμης Εταιρείας κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής και αναστέλλεται για όσο διάστημα παραμένει η ιδιότητα μέλους. Σε κάθε περίπτωση επέρχεται μετά από μια δεκαετία (άρθρο 102 παρ. 6 του Ν. 4548/2018). Είναι δυνατή η παραίτηση Ανώνυμης Εταιρείας από τις αξιώσεις της κατά των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου μετά από δύο χρόνια και με υποχρεωτική σύμφωνη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης, εφόσον δεν υπάρχει ανακοπή του 10% του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρο 102 παρ. 7 του Ν. 4548/2018). Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία άσκησης των απαιτήσεων της Εταιρείας κατά των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου. Η εμπλοκή των μετόχων

Τέλος, οι αγωγές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους ότι οι διατάξεις του Ν. 4548/2018 για την ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν επηρεάζουν ούτε περιορίζουν την ευθύνη τους για αξιώσεις που απορρέουν από άμεση ζημία σε μετόχους ή τρίτα πρόσωπα που υπέστησαν από τους (των μελών του το Διοικητικό Συμβούλιο) ενέργειες ή παραλείψεις. Επίσης δεν επηρεάζουν την ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου έναντι των εταιρικών πιστωτών κατά τη διάταξη του άρθρου 98 του Πτωχευτικού Κώδικα (παραλείψη υποβολής αίτησης πτώχευσης της ανώνυμης εταιρείας, καθώς και πρόκληση η αναστολή πληρωμών από δόλο ή βαριά αμέλεια των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου) – (άρθρο 107 παρ. 3 του Ν. 4548/2018).

Βιβλιογραφία

- Α. Σινανιωτη – Μαρουδη (2012), Εμπορικο Δικαιο – Εταιριες, εκδοσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 3η εκδοση
- Αντ. Μουζουλας (2019), Η ανα(δια)μορφωση του Δικαιου των Ανωνυμων Εταιριων απο τον ν. 4548/18, σε: ΕεμπΔ τευχος Γ' ετος 2019
- Λ. Αθανασιου (2010), Μετοχοι και εταιρική εποπτεια, Η ενεργος ανάμειξη των μετοχων στις εταιρικές αποφάσεις ως μεσο άσκησης εποπτειας στη διοικηση της α.ε. (Σειρά: ΜΕΛΕΤΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΕΤΑΙΡΙΩΝ, Διευθυνση Σειράς: Ευ. Περάκης), εκδοσεις Νομική Βιβλιοθήκη
- Ε. Περάκης, (2014) Το Δικαιο της ανωνυμης εταιριας (Κατ'άρθρο ερμηνεια του ΚΝ 2190/1920), Νομική Βιβλιοθήκη, Γ' εκδοση, τομος 1
- Π. Παναγιωτου (2018), Η εσωτερική και εξωτερική ευθυνη των μελων του Δ.Σ. στην Α.Ε. μετά τον ν. 4548/2018 σε: ΕλλΔνη 6/2018
- Π. Παναγιωτου (2016) Η εταιρική και ατομική αγωγή του μετοχου κατά του Δ.Σ. στην Α.Ε., Νομική Βιβλιοθήκη
- Ν. Ροκας (2012) Εμπορικες Εταιριες, εκδοσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 7^η εκδοση
- Γ. Σωτηροπουλος (2003) Η ευθυνη των μελων του Διοικητικου Συμβουλιου για επιχειρηματικες επιλογες, σε ΔΕΕ 7/2003
- Ν. Ροκας, (2018) Εμπορικες εταιριες, 8η εκδ., Εκδοσεις Σάκκουλα
- Μ. Μαρινος, (2009) Ο κανονας της επιχειρηματικής κρισεως – Συμβολή στην
α ερμηνεια του άρθρου 22
παραγρ.2 κ.ν 2190/1920, ΧρΙΔ 2009
- Κατσάς, (2006) Επιχειρηματικος κινδυνος και ευθυνη του διοικητικου συμβουλιου ανωνυμης εταιριας, ΔΕΕ τευχος 8-9/2006
- Σ. Ψυχομάνης (2018), Δικαιο εμπορικων εταιριων, 3η εκδ. Εκδοσεος Σάκκουλα